

Lidstaat; Nederland.

Deel 1. Algemeen overzicht .

Sectie A. Evaluatie

Organisatie en werkwijze.

Het markttoezicht op producten is verdeeld over zes nationaal bevoegde toezichthouders, ieder met hun eigen sector: de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Inspectie SZW) , de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), Verispect B.V., Agentschap Telecom (AT), Inspectie Gezondheidszorg (IGZ) en de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA). In het sectorale deel worden deze zes markttoezichthouders en de EG productwetgeving (sectoren) waarop zij toezien nader beschreven. De toezichthouders vallen onder de politieke verantwoordelijkheid van een viertal ministeries; dat van Economische Zaken, Sociale zaken en Werkgelegenheid, Infrastructuur en Milieu en Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het ministerie van Economische Zaken coördineert en bewaakt de uitvoering van de Verordening 765/2008.

Door toezichthouders zijn zowel documentencontroles als onderzoek aan producten gedaan. De inzet van deze twee toezichtvormen werd bepaald door de mate van risico's en de complexiteit van producten en de kosten van onderzoek door die complexiteit. Pro actieve inspecties vonden overwegend risico gericht plaats; welke productgroepen leveren door hun gevaarseigenschappen de meeste risico's op in termen van schade aan door de wetgeving beschermde publieke belangen (veiligheid, milieu, duurzaamheid, energieverbruik, telecommunicatie, gezondheid, eerlijkheid in de handel), maar ook welke productengroepen vertonen op deze aspecten vaak afwijkingen (naleef risico) en bij welke ondernemers. Reactieve inspecties vonden plaats op basis van klachten van ondernemers, consumenten, Rapex meldingen of signalen van andere stakeholders.

Voor het onderzoek aan producten maken toezichthouders waar mogelijk gebruik van eigen laboratoria maar ook van geaccrediteerde private partijen. De toezichthouders richtten zich bij hun toezicht in de regel op het begin van de keten; fabrikant en EU importeurs. Daarbij werd ook rekening gehouden met het specifieke naleefgedrag van de bedrijven in kwestie : bedrijven met een goed naleef gedrag krijgen minder inspecties dan slechte nalevers.

De toezichthouders zijn allen aangesloten op ICSMS met één landelijke beheerder en het RAPEX. Allen participeren in de voor hen relevante ADCO's of daarmee vergelijkbare platforms voor markttoezicht binnen een bepaalde sector. In de ADCO's wordt op basis van een risico gerichte benadering sectorale samenwerking voorbereid en aangegaan met toezichthouders uit andere lidstaten.

Met het markttoezicht is naar schatting een totaal van 175 fte gemoeid en een totaal nationaal budget van 20 miljoen Euro. In een aantal domeinen heeft in de afgelopen jaren een uitbreiding van formatie plaatsgevonden ten gevolge van de Verordening 765/2008.

De samenwerking met de douane heeft extra aandacht gekregen. Bij de buitengrenscontroles worden door deze inspecties verschillende vormen van samenwerking en rolverdelingen met de douane gehanteerd, afgestemd op de eigenschappen van de producten, de marktdeelnemers en de handelsvolumes. Voorbeeld is de werkwijze waarbij de douane de markttoezichthouder informeert over (nog) binnen te komen consumentenproducten die beantwoorden aan eerder door de markttoezichthouder opgegeven risicoprofielen (productgroepen).

De markttoezichthouder controleert de producten bij het binnen brengen (dus voordat zij worden aangegeven voor vrij verkeer). Dit is voor de Nederlandse situatie – gelet op de grote hoeveelheid consumentengoederen die dagelijks via de haven van Rotterdam de EU wordt binnen gebracht - een efficiënte werkwijze. De markttoezichthouders evenals de douane stemmen vier tot vijf keer per jaar hun activiteiten af en in een daartoe in 2008 opgericht nationaal forum 'Alliantiewerkgroep Markttoezicht en Buitengrenscontrole producten' (hierna Alliantiewerkgroep) onder voorzitterschap van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA). Hier worden onder andere de standpunten van de markttoezichthouders plus douane voor de inbreng in EU verband (IMP-Market Surveillance, horizontale issues ADCO's) afgestemd.

Ook vindt hier de bespreking plaats van een aantal horizontale thema's zoals benoemd in het Meerjaren Akteplan Markttoezicht Producten(MAMP). Dit zijn zaken die binnen alle domeinen van de markttoezichthouders spelen en om een zo uniforme mogelijke aanpak vragen.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Sectie B. Beoordeling

De toezichthouders hebben door hun samenwerking binnen de Alliantiewerkgroep beduidend meer inzicht gekregen in elkaars domeinen en ook op de daarbinnen gehanteerde werkwijzen en strategieën. Deze vertonen veel overeenkomsten maar vertonen ook verschillen waar de specifieke eigenschappen van de domeinen en hun eigenschappen daartoe aanleiding geven. Daarbij spelen zaken als de omvang van en diversiteit van productgroepen binnen het domein, de publieke belangen die door de wetgeving worden beschermd, de veelheid en soorten risico's, het aantal relevante marktdeelnemers, het naleefgedrag daarvan, de kenmerkende handelsstromen als ook vanzelfsprekend de beschikbare capaciteit van de toezichthouder in kwestie een rol. De Alliantiewerkgroep heeft er voor gezorgd dat toezichthouders elkaar makkelijker weten te vinden. Overdracht en delen van nuttige informatie waaronder best practices heeft aldus plaats kunnen vinden. Deze samenwerking heeft er onder meer toe geleid dat de taakvelden markttoezicht en buitengrenscontroles op producten binnen de betrokken toezichthouders die vaak zijn belast met meerdere toezichttaken en gebieden een verhoogde aandacht heeft gekregen. Dit heeft bij een aantal toezichthouders tevens geleid tot het in gang zetten van een vernieuwing van tot op heden gehanteerde strategieën en werkwijzen voor markttoezicht.

Meer kennis van elkaars domeinen en werkwijzen heeft ook inzichtelijk gemaakt dat er grenzen zijn aan samenwerking waar het gaat om concreet markttoezicht. Gezamenlijk markttoezicht kan efficiency voordelen hebben voor het toezicht; een bepaald product wordt in "one stop" onderzocht op zijn risico's voor diverse publieke belangen. Dat gezegd zijnde is het aantal productgroepen dat zich voor een dergelijke samenwerking leent beperkt. Vanuit een risico gebaseerd toezicht en een daarop gebaseerde prioritering zijn namelijk veruit de meeste producten slechts voor één toezichthouder interessant.

Voor de andere toezichthouders zijn die product groepen vanuit de door hen gehanteerde risicobeoordeling minder of geheel niet relevant. Dat laatste kan te maken hebben met het feit dat de productgroepen zeer geringe risico's opleveren voor het publieke belang dat die andere toezichthouders moeten beschermen.

Waar het risico gebaseerde toezicht van meerdere toezichthouders wel op een gemeenschappelijke productgroep uitkomt wordt gezamenlijk markttoezicht in de praktijk gehinderd door de verschillende wettelijke bevoegdheden, maar ook door intern gestuurde werkwijzen en protocollen binnen de betrokken diensten. Dit werd helder in het in 2013 gehouden gezamenlijk toezichtproject van drie toezichthouders op LED en spaarlampen. In 2014 wordt dit project op basis van de opgedane ervaringen in aangepaste vorm herhaald.

Ondanks deze begrenzingen en belemmeringen zijn er ook succesvolle voorbeelden van samenwerking tussen toezichthouders te noemen waaronder het gezamenlijk toezicht door drie toezichthouders op de REACH en CLP Verordeningen. Ook de samenwerking in toezicht op producten die zich op het scheidsvlak van cosmetica en medisch hulpmiddel verdient in dit verband te worden genoemd.

In het Algemeen Deel van het Jaarplan Markttoezicht 2013-2014 zijn een zevental horizontale thema's door de vijf toezichthouders benoemd. Deze onderwerpen raken het functioneren van alle toezichthouders maar in verschillende mate. Het adequaat oppakken van deze onderwerpen werd daarmee van groot belang geacht voor een goede uitvoering van Verordening 765/2008 met betrekking tot deze aandachtspunten zijn de volgende ontwikkelingen te melden.

1. *Risk assessment non-compliant products.*

Het in opdracht van de Europese Commissie voor de toepassing van Verordening 765/2008 ontwikkelde brede Risico beoordelingsmodel (RATF), is uitvoering besproken en gedemonstreerd in de Alliantiewerkgroep. Alle inspecties onderschrijven het belang van een zo uniform mogelijke risicobeoordeling. Na enkele workshops is echter de conclusie dat het RATF model zich niet leent voor een uniforme toepassing. Met name leidt het model tot onduidelijkheid waar het gaat om de bepaling van de hoogte van het risico's als dat andere publieke belangen dan veiligheid of gezondheid betreft. Het heeft ook de vraag los gemaakt of het wel mogelijk is om een model te ontwikkelen dat onverkort en tot in elke stap voor alle domeinen kan worden toegepast en of dit een voorwaarde is voor een goede uitvoering van

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

het bepaalde in Verordening 765/2008. Het zou wellicht een optie zijn om voor elke publiek belang of groep van belangen een daarbij behorend risk assessment model te ontwikkelen.

2. Samenwerking met derde landen.

De NVWA onderhoudt nauwe samenwerkingscontacten met de Chinese markttoezichthouder om tot een sluitende toezichtketen te komen met betrekking tot de veiligheid van consumentenproducten die in China worden geproduceerd en naar de EU worden geëxporteerd. Het streven is om de exportcontrole op deze producten door de Chinese overheid naadloos te doen aansluiten op de importcontroles door de NVWA aan de buitengrens van Nederland (Rotterdam). Dit NVWA-initiatief heeft geleid tot een Joint Action met tien andere lidstaten waardoor het een Europese aanpak kan worden. Het gaat hier om continu verbeteringsproces. De ILT onderhoudt tevens eigen en specifieke (vuurwerk) samenwerkingsrelaties met de Chinese overheid in het kader van markttoezicht.

Tot op heden hebben andere toezichthouders met uitzondering van ILT op het terrein van vuurwerk (MOU) nog geen relaties met de Chinese overheid aangeknoopt. Wel heeft een aantal toezichthouders zich aangesloten op de web-tool Trade Route Asia (TRA) bedoeld om EU importeurs die zaken doen met China wegwijs te maken opdat de geïmporteerde consumentengoederen voldoen aan de Europese wetgeving.

De Chinese overheid heeft recentelijk een wijziging in haar exportcontrolesysteem doorgevoerd waarbij de verantwoordelijkheid voor de veiligheid en conformiteit van te exporteren producten bij de ondernemer (producent) wordt neergelegd in plaats van bij de overheid. Voor medische hulpmiddelen is een bijna omgekeerde beweging zichtbaar; hier wil de Chinese overheid zich meer gaan profileren inzake de te exporteren producten door samenwerking met de toezichthouder voor dit domein de IGZ.

3. ICSMS

Er is hard gewerkt aan de aansluiting van alle toezichthouders op het ICSMS systeem. Dit door vele informatiebijeenkomsten en workshops. Deze inspanningen hebben geresulteerd in het operationeel zijn van ICSMS op alle domeinen vallend onder Verordening 765/2008; alle toezichthouders zijn inmiddels aangesloten op het systeem. Het succes van ICSMS valt of staat met de gebruiksvriendelijkheid en de toepasbaarheid voor alle domeinen. Door de toezichthouders is aangegeven dat het systeem daartoe nog wel de nodige aanpassingen behoeft.

4. Samenwerking met bedrijfsleven en andere stakeholders.

Op sectoraal niveau hebben toezichthouders regulier contact met branche en landelijke koepelorganisaties over vraagstukken met betrekking tot wetgeving, naleving en toezicht. Ook worden er afspraken gemaakt met dergelijke organisaties over de invulling en interpretaties van wettelijke verplichtingen en wordt hierin een belangrijke klankbordfunctie gevonden voor de toezichthouder.

Deze overleggen worden als zeer nuttig ervaren door beide partijen. Ze dragen bij aan een goede relatie tussen (bonafide) ondernemers en toezichthouder. Een relatie waarin voor de partijen helder wordt wat van elkaar kan en mag worden verwacht. Deze relatie draagt bij aan de naleving.

Wat thans nog ontbreekt is een sectoroverstijgend landelijk overleg met betrekking tot de uitvoering van Verordening 765/2008 en het MAMP. Hieraan zullen de vijf toezichthouders gezamenlijk deelnemen en het bedrijfsleven worden vertegenwoordigd door koepelorganisaties van handel en industrie. De instelling van dit sectoroverstijgende overleg wordt in de tweede helft van 2014 voorzien. In dit overleg zullen meer horizontale vraagstukken, ontwikkelingen, voornemens en overige kwesties betreffende het Europese en nationale markttoezicht en de buitengrenscontrole op producten worden besproken.

5. E-Commerce

Toezicht op de snel toenemende handel via het Internet heeft voor elke toezichthouder hoge prioriteit.

In de afgelopen jaren zijn er e-commerce toezichtprojecten op diverse domeinen uitgevoerd. De daarin opgedane nodige ervaringen, werkwijzen en inzichten zijn met elkaar gedeeld.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Ook hier lijkt zich een beeld af te tekenen dat de aanpak per domein -op onderdelen- zal verschillen om tot een zo groot mogelijke efficiency te komen binnen dat specifieke domein. Dit wordt veroorzaakt door de aard en omvang van het domein alsmede de capaciteit van de betrokken toezichthouder.

Een aantal voor alle domeinen geldende gemeenschappelijke uitgangspunten zijn dat het pro actieve toezicht zich zal beperken tot de in Nederland gevestigde ondernemingen. Pro actief toezicht op producten aangeboden door internet ondernemers in andere lidstaten of derde landen zal om redenen van efficiency in beginsel niet opportuun zijn en dus geen prioriteit (kunnen) krijgen. Het is evident dat de consument zelf -zeker als het gaat om producten uit derde landen- zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Hij mag er niet op vertrouwen dat de door hem in China bestelde niet-conforme producten door buitengrenscontroles zullen worden tegengehouden. Daartoe zal hij wel moeten worden voorzien van de nodige informatie over de risico's van dergelijke aankopen.

Bijzonder aandacht vragen de zogenaamd fulfilment houses. Dit zijn in Nederland (of andere lidstaten) liggende locaties waar internet ondernemers die gevestigd zijn in derde landen waren in voorraad hebben liggen die zij op het internet aanbieden. Hierdoor kunnen zij de producten snel aan de consument leveren. Deze opslaglocaties zien zich zelf niet als een economic operator als bedoeld in Verordening 765/2008 maar slechts als logistieke dienstverlener.

Inmiddels is in het kader van pro actief toezicht een aantal interventies jegens deze bedrijven getroffen. Tenslotte is het onduidelijk of Verordening 765/2008 voldoende rechtsgrond biedt om producten die door een consument in een derde land worden besteld voor eigen gebruik aan de buitengrens te kunnen controleren. Deze producten worden immers niet op de markt gebracht binnen de EU.

6. Harmonisatie interventiebeleid.

De Nederlandse regering streeft naar een zo uniform en eenduidig mogelijk optreden van al haar toezichthouders. Dit geldt ook voor de markttoezichthouders op producten in het nemen van maatregelen bij non-compliance van producten in hun sector.

Welke bevoegdheden heeft elke toezichthouder? Welke maatregelen kan hij toepassen en maatregel past bij welke overtreding? Per domein zou hier een zekere mate van consistentie in moeten bestaan. Hier zit ook een duidelijke Europese dimensie aan vast; als er in bepaalde lidstaten een wezenlijk milder regiem geldt aan interventies kan dit leiden tot concurrentie vervalsing. De toezichthouders zijn thans bezig hun interventiebeleid naast elkaar te leggen en te vergelijken. Daarbij zij wel opgemerkt dat onderscheid moet worden gemaakt in het pakket van de maatregelen dat de toezichthouder tot zijn beschikking heeft enerzijds (schriftelijke waarschuwing, boetes, sluiten bedrijven, gevangenisstraf) en welke maatregel hij toepast bij welk type overtreding anderzijds.

Dat laatste is met name afhankelijk van de ernst van de overtreding en ook het gedrag van de ondernemer (opzet, recidive). De bepaling van de ernst van de overtreding – waarbij meer komt kijken dan de mate van het risico dat door overtreding wordt veroorzaakt- is dan ook hetgeen waarop de discussie zich met name zal richten.

7. Risico gebaseerd markttoezicht.

Risico gebaseerd toezicht is het uitgangspunt voor de zes betrokken markttoezichthouders. Men richt zich op die productgroepen en risico's (product en naleefgedrag) die - bij niet naleving van de wettelijke eisen - de grootste impact kunnen hebben op het aantasten en ondermijnen (beschadigen) van de publieke belangen die door de Europese productwetgeving worden beschermd. Zoals reeds eerder opgemerkt komen de toezichthouders door hun risico gebaseerde insteek niet snel op een productgroep of risico uit ten aanzien die door meerdere toezichthouders als prioritair wordt ervaren . Daartoe verschillen in de regel de productgroepen, de door de wetgeving beschermde publieke belangen en beheerde risico's alsmede het naleefgedrag in de diverse domeinen, te zeer. Samenwerking kan vooral gevonden worden in informatie uitwisseling over het naleefgedrag en andere eigenschappen van bedrijven, resultaten van product inspecties en bepaalde best practices.

Samenvattend

Voorafgaand aan 2010 voerden de meeste betrokken inspectiediensten in NL al het markttoezicht uit op grond van de verplichting tot implementatie van de Europese

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

productrichtlijnen. De inspectiediensten zijn van oordeel dat het markttoezicht op producten in de jaren 2010-2013 een positieve ontwikkeling heeft doorgemaakt als gevolg van inwerkingtreding van de uitvoering van Verordening 765/2008. Toezichtmethoden zijn gedeeld en verbeterd, samenwerking tussen de diensten is versterkt, zowel binnen NL als over de grenzen heen en het effect is dat productgroepen met het hoogste afbreukrisico voor de publieke belangen die de richtlijnen borgen zijn aangepakt.

Deel 2. Sectoraal overzicht .

Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) .

Sectie A. Evaluatie van de toezichtactiviteiten.

De NVWA is belast met het toezicht op de veiligheid van consumentenproducten. Daartoe houdt de NVWA toezicht op de volgende Richtlijnen en Verordeningen :

- Verordening (EG) 1223/2009 (Cosmetica)
- Richtlijn 2009/48/EG (Speelgoed)
- Richtlijn 89/686/EEG (Persoonlijke beschermingsmiddelen voor consumenten)
- Richtlijn 75/324/EEG (Aerosolen)
- Richtlijn 2006/42/EG, (Machines bestemd voor consumenten)
- Richtlijn 2009/142/EG (Gastoestellen)
- Richtlijn 2006/95/EG (Laagspanningsrichtlijn)
- Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)
- Verordening (EG) nr. 1272/2008 (CLP)
- Verordening (EG) 648/2004 (Reinigingsmiddelen)
- Richtlijn 2004/42/EG (Verven)
- Richtlijn 2009/125/EG (Energie etikettering)
- Richtlijn 2001/95/EG, (Algemene Productveiligheid)
- Verordening (EG) nr. 528/2012 (Biociden)
- Verordening (EG) 1007/2011 (Textielbenamingen)

Daartoe beschikt de dienst over een formatie van in totaal 110 fte : 45 inspecteurs/controleurs, 45 laboratorium medewerkers en 20 medewerkers ontwikkeling en strategie. De NVWA beschikt over eigen laboratoria ter ondersteuning van het markttoezicht op zowel fysisch mechanisch, elektrisch, microbiologisch als chemisch gebied. Door de minister van Volksgezondheid ,Welzijn en Sport (VWS) , de opdrachtgever van de NVWA op het terrein van productveiligheid wordt jaarlijks een budget van ongeveer 11 miljoen Euro per jaar ter beschikking gesteld. De NVWA stemt haar toezicht af op de beleidsdoelen van de minister van VWS; het beschermen van de consument tegen producten die door hun onveiligheid ernstig letsel of andere ernstige gezondheidsschade kunnen veroorzaken.

Het pro actieve toezicht is in de afgelopen jaren van productgericht naar meer bedrijfsgericht verschoven. Dit vanuit het oogpunt van efficiency. Doelgroep van het pro actieve toezicht is een kerngroep van zo'n 3000 ondernemingen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor 85% van de in de handel gebrachte relevante producten (risicovolle producten die geregeld afwijkingen vertonen) en geregeld steken laten vallen in de naleving. Bij veel van deze bedrijven gaat het om EU importeurs met grote handelsvolumes in zeer diverse soorten risicovolle producten. Op al deze productgroepen dient deze specifieke ondernemersgroep de naleving op orde te hebben.

In het bedrijfsgerichte toezicht gaat het om de bevordering van de performance van deze bedrijven wat naleving betreft. Dit door zoveel mogelijk soorten producten te controleren bij een en hetzelfde bedrijf (Bedrijfsgericht product toezicht, BPT). Niet alleen is dit efficiënter voor de monsterneming als zodanig (één bezoek; meerdere productgroepen bemonsterd). maar wordt ook een beter beeld gekregen van het naleefgedrag van het bedrijf in den brede . Een andere sterk gegroeide vorm van bedrijfsgericht toezicht is systeem toezicht (ST). Hierbij wordt het kwaliteitssysteem van het bedrijf voor zover voorhanden en gericht op de borging van

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

naleving van productveiligheid wetgeving gecontroleerd door middel van audits. Bedrijven met een aantoonbaar goed werkend systeem krijgen minder toezicht.

De aantoonbaarheid wordt gestaafd door het nemen van product monsters als reality check. Systeem toezicht levert goede resultaten op bij bedrijven die willen en kunnen investeren in naleving en tevens vele verschillende soorten productgroepen verhandelen. Een goed systeem maakt dat al deze producten voldoen aan de wetgeving. Niet alle bedrijven zijn bereid of in staat een dergelijk systeem te realiseren.

Bij dergelijke bedrijven vindt toezicht plaats door het eerder genoemde BPT.

De door deze bedrijfsgerichte (ST en BPT) uitgespaarde capaciteit wordt ingezet op in beeld gebrachte notoire overtreders. Deze worden meerdere malen per jaar geïnspecteerd.

De bedrijven waarop het toezicht zich richt worden op basis van hun naleef gedrag ingedeeld in groen, oranje of rood en krijgen de daarbij behorende toezichtdruk.

Minder productgericht toezicht betekent minder monsternemingen en laboratorium onderzoeken en meer audits en monitoring. Productgericht toezicht heeft als instrument zijn eigen merites naast bedrijfsgericht toezicht. Het is een zeer geschikt middel om een beeld te krijgen van een bepaald product of bepaalde productgroep; hoe is het met de veiligheid daarvan gesteld.

Besloten is meer in te zetten op buitengrenscontroles in de plaats van markttoezicht. De samenwerking met de douane en de aantallen controles zijn en worden verder geïntensiveerd. Deze zogenaamde importcontroles zijn wel overwegend productgericht alhoewel ook in dit kader steeds meer inzicht wordt verkregen in het naleefgedrag van relevante bedrijven. Het pro actieve toezicht beslaat ongeveer 60 % van de capaciteit van de dienst. De overige 40 % wordt ingezet op reactief toezicht (meldingen in kader van o.a. RAPEX en consumentenklachten) en deelname aan Prosafe en andere Europese en internationale samenwerking o.a. met de Chinese autoriteiten gericht op verbetering van toezichtketen (afstemmen export en importcontroles).

In de komende jaren zal met name worden ingezet op de verbetering van data mining. Dit voor het optimaliseren van het inzicht in de handelstromen en volumes van relevante productgroepen en het naleefgedrag van de betrokken actoren en de profielen van deze actoren. Ook zal verder worden ingezet op samenwerking met de autoriteiten van exporterende derde landen zoals Zuid-Korea.

In het navolgende sectorale deel wordt uitsluitend ingegaan op het toezicht op de EU wetgeving voor de veiligheid van consumenten producten. Het toezicht op de nationale productveiligheid wetgeving blijft dus buiten beschouwing. In Nederland gaat het daarbij om de wetgeving inzake tatoeagekleurstoffen, kinderbedden en boxen, verpakkingen en gebruiksartikelen, spaanplaat, ladders en trappen en de veiligheid van attractie- en speeltoestellen.

Sectie B. Beoordeling

REACH Verordening (EG)nr.1907/2006 en CLP Verordening (EG) nr. 1272/2008.

REACH en CLP controles worden gezamenlijk met de I-SZW en ILT uitgevoerd. De inspecties richten zich op de registratieverplichting, het verplicht doorgeven van informatie over stoffen en mengsels in de keten door middel van Veiligheid Informatie Bladen (VIB) alsmede het controleren van de juistheid van de VIB zelf. Controles vinden veelal bij de fabrikanten plaats. Ook wordt daar dan tegelijk de door de CLP voorgeschreven indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels gecontroleerd. Het naleefpercentage correctheid VIB ligt onder de 50% en verbeteringen daarin gaan traag. De CLP naleving schommelt rond de 75%.

Naast deze inspecties vinden ook controles plaats op de verbodsbepalingen uit Bijlage XVII van REACH en de informatieplicht van leveranciers aan afnemers over aanwezigheid SVHC (substances of very high concern) stoffen in gebruiksvoorwerpen. Naleving van de verbodsbepalingen ligt erg hoog namelijk rond de 90%. Gekeken is onder meer naar AZO kleurstoffen en ftalaten in diverse productgroepen waaronder textiel en speelgoed. De naleving van de informatieplicht met betrekking de aanwezigheid van SVHC stoffen was erg laag maar is de laatste jaren opgeklommen naar zo'n 50%.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Textiel. Verordening (EG) nr.1007/2011 en brandveiligheid textiel in kader GPSD.

Het toezicht op Verordening 1007/2011 (samenstelling en benaming textielproducten) is reactief. In de afgelopen jaren zijn hier geen klachten meer over ontvangen.

In 2010 is er onderzoek gedaan naar de brandveiligheid van zogeheten Oranje (voetbal promotie) artikelen. Het naleefpercentage was erg laag. Iets wat wel vaker bij dit soort promotionele artikelen wordt geconstateerd . Er zijn contacten gelegd met de branche om door de bedrijven in kwestie beter te informeren over de regelgeving en risico's.

Cosmetica. Verordening (EG) nr. 1223/2009 .

Structureel is gecontroleerd is op naleving van GMP en de volledigheid en correctheid van de technische dossiers. In de GMP naleving is er een wezenlijke verbetering in naleving te constateren. In de dossiervorming doet zich deze verbetering ook voor maar is de verwachting dat door de inwerkingtreding van Verordening (EG) nr.1223/2009 in juli 2013 de naleving in 2014 geringer zal zijn door de strengere eisen aan de inhoud van het dossier. Projectmatig is er onderzoek gedaan naar de gehalten van bepaalde stoffen in cosmetica waaronder NDELA in mascara en eye liners. Daarbij werden veel afwijkingen aangetroffen. Er is onderzoek naar aanwezigheid van nano ingrediënten gedaan in het kader van Pemsac.

Controles op de micro biologische veiligheid van cosmetica laten een zodanig goed naleefbeeld zien dat besloten is hier voorlopig geen projecten meer op uit te voeren. Tevens zijn nagellakremovers onderzocht op aanwezigheid benzeen. Hierbij werden geen noemenswaardige afwijkingen gevonden. Tandbleekmiddelen leveren geen verontrustend beeld op wat betreft afwijkingen.

Speelgoed. Richtlijn 2009/48/EG .

In 2012 en 2013 zijn er 135 fabrikanten en importeurs van speelgoed geïnspecteerd, waarbij moet worden opgemerkt dat een deel van deze bedrijven handelen in veel verschillende productgroepen. Veel nadruk is geweest op de inhoud van de technische dossiers. Opvallend is dat de technische dossiers nog in veel gevallen ontbreken of onvolledig zijn.

Van 2011 tot 2014 zijn er 630 speelgoedmonsters op fysisch mechanische veiligheid onderzocht. Het accent ligt op speelgoed voor kinderen onder de 3 jaar en met name het tegengaan van verstikkingsgevaar.

Er zijn tevens verschillende groepen speelgoed (houten en kunststof speelgoed, ballonnen, vingerverf, verkleedkleding, speelhuisjes/tentjes en knuffels) onderzocht op chemische veiligheid. Daarbij werd afhankelijk van het materiaaltype gekeken naar weekmakers, zware metalen, azo kleurstoffen , conserveermiddelen en nitrosamines. Ook werd de brandveiligheid geïnspecteerd. Daartoe werd zowel getoetst aan de eisen van Bijlage XVII van de REACH verordening als aan die van de GPSD. In het algemeen werd een naleving van 90% geconstateerd. Inspectie van de microbiologische veiligheid van knuffels leverde geen afwijkingen op.

Electrotechnische producten. Richtlijn 2006/95/EG.

Veel van de controles op elektrotechnische producten vinden plaats in het kader van systeem toezicht bij bedrijven en de daarin genomen monsters voor reality checks. Voor wat betreft de naleving worden hier geen verontrustende beelden waargenomen. Bij reactief toezicht n.a.v. klachten en meldingen is het aantal afwijkingen hoger. Veel activiteiten zijn en worden binnen de LDV ADCO opgepakt en afgestemd.

Productgroepen waaraan aandacht is besteed zijn:; transformatoren 12V/230V, kerstverlichting, voor kinderen aantrekkelijke licht armaturen, huishoudelijke apparaten met een voor kinderen aantrekkelijk uiterlijk, verlengsnoeren, zwembadpompen, zonnepanelen, adaptoren en zonnepanelen. LED lampen en overige LED producten hebben al enig tijd structurele aandacht.

Energie etikettering producten. Richtlijn 2009/125/EG.

Met uitzondering van auto's en banden (ILT) is de NVWA verantwoordelijk voor het toezicht op deze richtlijn. Het beeld is dat de naleving te wensen overlaat. Dat betreft zowel de aanwezigheid en zichtbaarheid van het etiket als ook de juistheid van het etiket m.b.t de

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

eigenschappen van het product waarop het is aangebracht. Ook de dossiers zijn vaak niet op orde. Nieuwe productgroepen die onder deze wetgeving worden gebracht leveren een weer lager naleefbeeld op. Wel vertoont de naleving een behoorlijk stijgende lijn in de afgelopen jaren. Verbetering van samenwerking binnen ADCO is specifiek voor deze wetgeving essentieel .

Gastoestellen. Richtlijn 2009/142/EG.

Elk jaar is minimaal een soort gastoestel onderzocht. Daaronder terras verwarmers, kampeerkachels en koffermodel-gaskookstoestellen. Hierbij werden de nodige afwijkingen geconstateerd . Bij deze groep gaskookstoestellen is geconstateerd dat de geharmoniseerde norm niet voldoet en dat Notified Bodies ten onrechte uitsluitend nagaan of het toestel voldoet aan deze norm in plaats van te oordelen of aan de essentiële eisen wordt voldaan. Bij fabrikanten van cv-ketels hebben dossiercontroles plaatsgevonden. Hier zijn geen wezenlijke afwijkingen gevonden.

Biociden. Verordening (EG) nr. 2012/528.

Het toezicht op biociden wordt sinds 2012 voor een belangrijk deel gehouden in het kader van het systeemtoezicht en het bedrijfsgericht product toezicht. Er zijn sindsdien geen separate projecten voor geweest. Bijeen 2010 gehouden controle actie is een hoog percentage aan niet in Nederland toegelaten biociden aangetroffen. Deze middelen kwamen voornamelijk uit lidstaten waar zij zonder toelating op de markt mochten komen. Met het van kracht worden van de Biociden Verordening in september 2013 zal dit beeld naar verwachting verbeteren daar dan ook voor de ons omringende lidstaten een toelating voor biociden zal gaan gelden.

Machines (voor consumenten toepassing). Richtlijn 2006/42/EG.

Sinds 2009 is om redenen van efficiency het toezicht op machines verschoven van markttoezicht naar meer buitengrenscontroles. Het bleek namelijk dat het aantal afwijkingen bij deze laatstgenoemde controles aanmerkelijk hoger lag dan bij het reguliere markttoezicht. Het aantal en de ernst van de afwijkingen is in de afgelopen jaren steeds verder afgenomen. Vanaf 2012 wordt het markttoezicht meegenomen in het systeem toezicht en het bedrijfsgerichte producttoezicht. Zowel het markttoezicht als de importcontroles zijn in 2012 en 2013 uitsluitend op de onderkant van de markt gericht geweest.

Persoonlijke beschermingsmiddelen (voor consumententoe passing) . Richtlijn 89/686/EEG.

Pro actief toezicht op persoonlijke beschermingsmiddelen is op basis van risico analyse ingegeven door budgettaire beperkingen vanaf 2009 stopgezet. Tot 2009 vonden er geregeld projecten voor specifieke groepen middelen plaats waarbij het naleefniveau naar een acceptabel niveau werd gebracht. Wel vindt er reactief toezicht plaats op basis van klachten van consumenten, RAPEX meldingen en vrijwaringmaatregelen door andere lidstaten. De bevindingen in dit reactieve toezicht geven vooralsnog geen aanleiding deze productgroep weer op te nemen in het pro actieve toezicht indien daartoe geen extra middelen ter beschikking voor worden gesteld.

Import. (Buitengrenscontroles).

Een zeer hoog percentage van consumentengoederen die in de EU op de markt worden gebracht komt uit derde landen. 25 % van die goederenstroom komt via de haven van Rotterdam de EU binnen. Goede samenwerking met de douane voor een efficiënte buitengrenscontroles te komen is derhalve essentieel. In het kader van deze buitengrenscontroles zijn productgroepen als verlichting, speelgoed , machines, aanstekers en lasers gecontroleerd en afwijkende partijen tegengehouden. Dit aan de hand van door de NVWA aan de douane ter beschikking gestelde risico profielen van voor controle relevante productgroepen. In aanvulling op deze risico gebaseerde product selectie ontstaat er een steeds beter beeld met betrekking tot het naleefgedrag van de ondernemingen die deze productgroepen binnenhalen. Ook daardoor kunnen controles steeds gericht worden ingezet doordat de profielen van zowel productgroepen als betrokken ondernemers steeds scherper kunnen worden gemaakt.

Agentschap Telecom (AT)

Sectie A. Evaluatie van de markttoezicht activiteiten.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Agentschap Telecom (AT) houdt toezicht op de naleving van apparatuur die moet voldoen aan de R&TTE- en EMC-richtlijnen.

Deze richtlijnen zijn geïmplementeerd in de Telecommunicatiewet. AT past daarbij een sturingsfilosofie toe die mede gebaseerd is op de principes van het kabinetsbeleid zoals vastgelegd in de Kaderstellende visie op Toezicht. De sturingsfilosofie betekent dat toezichtactie informatiegestuurd en risicogericht wordt geprioriteerd, met aandacht voor de maatschappelijke relevantie van de apparatuur. Dit brengt ook risicoaanvaarding mee, het is niet uitgesloten dat een bepaald product dat geen prioriteit in het toezicht heeft gekregen een non-conform product blijkt te zijn. Daarom hanteert AT ook reactief toezicht op grond van storingsmeldingen en klachten. AT werkt nationaal en internationaal samen, staat in verbinding met zijn stakeholders en beoogt meer effect van zijn toezichtactiviteiten, met zo min mogelijk last voor ondernemers die voldoen aan de regelgeving.

De formatie voor het markttoezicht is in 2011 met 1 FTE uitgebreid. Hiermee ligt de beschikbare begroting voor het markttoezicht op basis van nominale termen rond de 1,6 miljoen Euro. Dit bedrag is jaarlijks mede afhankelijk van de voorgenomen extern uit te laten voeren testen en voorlichtingsactiviteiten, dus dat bedrag fluctueert per jaar. Met het markttoezicht is een totaal van rond de 10 fte gemoeid waarbij sprake is van zo'n 6 FTE aan beschikbare inspecteurs.

Van 2010 naar 2014 toe is de methodiek en werkwijze bij het markttoezicht door Agentschap Telecom verder ontwikkeld. Dit blijkt uit de voor 2013 meer concreet ingevulde jaarplannen volgens het sjabloon van de Europese Commissie. Hiermee loopt Agentschap Telecom voorop in het concreet aangeven van de uit te voeren activiteiten. Ook is de terugkoppeling over de Nederlandse resultaten in gang gezet middels de ADCO R&TTE en EMC ADCO.

AT is actief in zijn Europese bijdragen. In 2010 heeft AT het voorzitterschap van ADCO RTTE overgedragen aan Zwitserland. AT heeft een impact assessment procedure gemaakt die wordtgebruikt voor de bepaling van het onderwerp van Europese ADCO (EMC en RTTE) markttoezichtcampagnes. AT heeft meegedaan aan alle Europese toezichtcampagnes in AdCo RTTE en EMC AdCo verband. De eindrapporten van deze campagnes zijn te vinden op de website van de Europese Commissie¹² en zijn besproken met de industrie, via de EMC-Working Party en via TCAM³ (de bij de richtlijn behorende comités met aanwezigheid van stakeholders). Dit geldt ook voor een bilaterale campagne van Nederland met Duitsland op tablet pc's. Daarnaast is invulling gegeven aan de reflectieve functie van het toezicht door inbreng in bovengenoemde gremia dat bijvoorbeeld geharmoniseerde normen niet adequaat zijn. Vanuit AdCo RTTE zijn jaarlijks statistieken¹ voor het markttoezicht aangeleverd aan de Europese Commissie en TCAM, waar de kerncijfers van AT in zijn verwerkt.

AT is enkele jaren jammercoördinator geweest in AdCo RTTE. Op het vlak van het tegengaan van jammers is NL koploper in de Unie. In 2013 werden 206 jammers in beslag genomen. Dit komt door adequate samenwerking met- en training van Douane en politie. Nederland is gevraagd zijn werkwijze in 2015 verder uit te venten naar de andere landen.

AT heeft gewerkt aan compliance assistance. Zo is de informatie over apparatuur op de website van AT verbeterd en zijn de werkwijze en resultaten van het toezicht gedeeld met marktpartijen in jaarlijks tenminste drie dialoogsessies.

AT heeft over het markttoezicht op apparatuur in de jaren 2010-2013 jaarlijks gerapporteerd in zijn jaarbericht "Staat van de Ether". Deze jaarberichten zijn gepubliceerd op <http://www.agentschaptelecom.nl/algemeen/frequentiemanagement/staat-van-de-ether>. In de Staat van de Ether is naast spectrumuitvoering en -toezicht ook aandacht besteed aan het uitgevoerde markttoezicht op apparatuur en wordt daarop een reflectie gegeven. Daar uit blijkt dat voor apparatuur inspecties en acties zijn uitgevoerd op LED lampen, spaarlampen (PL-lampen), EMF van allerlei zendapparatuur, jammers, allerlei soorten vergunningsvrije apparatuur (o.a. 2,4 GHz, 5 GHz), zwarte markten, internetsurveillance, tablet pc's, SAR van laptops, WLAN's (WiFi),

¹ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/rtte/documents/state-of-play/index_en.htm

² http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/electrical/documents/emc/guidance/index_en.htm

³ Telecommunications Conformity Assessment and Market Surveillance Committee

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

GSM repeaters, GPS-repeaters en DECT-telefoons. Het aantal jaarlijks uitgevoerde inspecties ligt rond de 300.

Sectie B. Beoordeling .

Het markttoezicht wordt als voldoende beoordeeld. In de jaren 2010-2013 zijn de markttoezicht activiteiten bij AT steeds beter geworden. Het informatie gestuurd en risicogericht toezicht is ingebed in de werkwijze. Daar naast wordt publiek verantwoording afgelegd over het uitgevoerde werk. Er moet echter meer informatie worden vergaard om verbetering door te voeren. AT wil zich bijvoorbeeld meer richten op het begin van de logistieke keten (fabrikanten en EU-importeurs), maar het ontbeert aan goede informatie over handelsstromen. De dynamiek van handelsstromen lijkt groot. Ook kan internetsurveillance beter worden uitgewerkt en ingezet bij het markttoezicht. De privé-invoer van non-conforme apparatuur ten behoeve van eigen gebruik door consumenten baart AT zorgen.

Tenslotte zal de uitvoering van het nieuw regelgevend kader voor zowel de EMC-richtlijn als de inhoudelijk gewijzigde Radioapparatuurrichtlijn in 2015 en 2016 de nodige capaciteit vergen.

Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (I-SZW).

Sectie A . Evaluatie van de toezichtactiviteiten

Organisatie markttoezicht Inspectie SZW

Risico gestuurd handhaven

Inspectie SZW houdt toezicht op een 6-tal productrichtlijnen conform de Verordening 765/2008. Dit zijn machines (2006/42), persoonlijke beschermingsmiddelen (89/686/EEG) , liften (1995/16), drukapparatuur, drukvaten van eenvoudige vorm (2009/105/EG en 97/23) en explosieveilig materieel (2014/34/EU).

Vanaf 1 januari 2012 wordt het proactief en reactief markttoezicht uitgevoerd door de Inspectie SZW.

Vóór 2012 lag deze toezichthoudende taak bij de Arbeidsinspectie, die per 1 januari 2012 een onderdeel is van de Inspectie SZW.

Gedurende de periode van verslaggeving (2010 tot en met 2013) heeft de Inspectie SZW de uitvoering van het programma markttoezicht stap voor stap verbeterd. Programmatisch werken (de systematiek van het managen van projecten en programma's is leidend) en risicogestuurd toezicht (op basis van tactische risico-analyses worden productgroepen geselecteerd) zijn uitgangspunten bij de controles door de Inspectie SZW.

Het handhaven op de bepalingen uit de Warenwet is onderdeel van het Handhavingsbeleid van de Inspectie SZW. Het Handhavingsinstrumentarium Warenwet wordt toegepast voor het markttoezicht.

In 2011 is een eerste aanzet gemaakt met de ontwikkeling van de strategie markttoezicht 2011-2015. Voor de ontwikkeling van risicoprofielen voor de handhaving en naleving is gebruik gemaakt van de beproefde analyse methodiek; de Tafel van 11, waarbij redenen van naleving onderzocht worden.

Om het toezicht voor productveiligheid te standaardiseren is een wegingsmethode ontwikkeld voor het behandelen van reactieve zaken markttoezicht op basis van meldingen, klachten en signalen.

Focus op doelgroepen

De Inspectie SZW heeft gewerkt op basis van risico-en omgevingsanalyses. Toezicht en opsporing worden ingezet waar de meest hardnekkige problemen zitten en waar het effect het grootst is. Fabrikanten en samenstellers van machines, handelaren in tweehandsmachines in de EU en

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

fabrikanten en importeurs van persoonlijke beschermingsmiddelen zijn daarom belangrijke doelgroepen voor de inspectie geweest.

Gekwalificeerde inspecteurs

Om rechtmatig en doelmatig te kunnen blijven controleren investeert Inspectie SZW in de professionaliteit van haar inspecteurs. 18 inspecteurs hebben de 'kwalificatie markttoezicht inspecteur' behaald voor de productrichtlijn machines.

Op jaarbasis zijn casussen besproken uit de praktijk van de markttoezichtinspecteurs. Dit is gebeurd tijdens intervisiebijeenkomsten en studiedagen.

Het Expertisecentrum van Inspectie SZW faciliteert en adviseert de inspecteurs met kennis door middel van het opstellen van inspectiewijzers voor (re)actieve projecten en juridisch advies bij de interpretatie van (re)actieve inspectieprojecten en controles.

De afdeling Onderzoek & Analyse voert verkennende onderzoeken en ketenanalyses uit voor het tot stand brengen van risico-analyses voor productgroepen en doelgroepen.

Capaciteit

Een team van 8 inspecteurs heeft in deze periode uitvoering gegeven aan markttoezicht. Deze groep is gefaciliteerd door het Expertisecentrum van de Inspectie SZW (2,5 fte). De projectleiding bestond uit een projectleider en projectsecretaris (1,5 fte).

De personele kosten omvatten ongeveer € 600.000,--

De onderzoekskosten hebben ongeveer € 375.000,-- bedragen.

medewerkers	2010	2011	2012	2013
inspecteurs	3	4	8	8
specialisten	2	2	2,5	2,5
projectleiding	0,5	0,5	1,0	1,5

Tabel: markttoezicht capaciteit Inspectie SZW

Informatie

Inspectie SZW zorgt dat marktdeelnemers over actuele informatie over productveiligheid beschikken via de website www.inspectieszw.nl

Internationale samenwerking en uitwisseling

ADCO-werkgroepen

Gedurende de periode 2010 tot en met 2013 heeft de Inspectie SZW deelgenomen aan verscheidene ADCO's: Machines, Persoonlijke Beschermingsmiddelen, ATEX, Drukapparatuur en Liften.

Hieronder wordt specifiek ingegaan op de bijdrage van de Inspectie SZW aan de ADCO's.

Machines: Inspectie SZW heeft deelgenomen aan vergaderingen en heeft presentaties verzorgd over de praktijk van markttoezicht en de problematiek van bepaalde soorten machines. Ook is deelgenomen aan werkgroepen: landbouwmachines, werkmethoden markttoezicht en het gemeenschappelijke project NOMAD (onderzoek naar geluidsintensiteit van machines binnen de machinerichtlijn).

Binnen NOMAD is de kwaliteit van de informatie over geluid in de gebruikershandleiding onderzocht. Als vervolgenterventie heeft Inspectie SZW deel genomen aan een seminar dat de Europese Commissie hierover heeft gehouden met stakeholders en is voorlichtingsmateriaal voor fabrikanten opgesteld.

Persoonlijke Beschermings Middelen (PBM): Inspectie SZW heeft gedurende de periode 1 januari 2010 - 1 januari 2013 samen met Denemarken het voorzitterschap vervuld. Tevens heeft Inspectie SZW deelgenomen aan de werkgroep werkmethoden markttoezicht Persoonlijke Beschermingsmiddelen.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

ATEX: in 2010 werd aan een joint action project deelgenomen, georganiseerd door de ADCO werkgroep ATEX. De opdracht was om ATEX producten te selecteren en een documenten -en markeringsonderzoek uit te voeren. In 2012 is een EU-inspectielijst samengesteld, waarin de overtredingen zijn gerankt.

Uit onderzoek van de Inspectie SZW blijkt dat het regelmatig ontbreekt aan een Nederlandse gebruikershandleiding bij de producten. Dit heeft geleid tot het vaststellen van administratieve overtredingen.

Drukapparatuur: Inspectie SZW heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten van ADCO drukapparatuur.

Liften: Inspectie SZW heeft een 4-tal presentaties gegeven. Ook is een bijdrage geleverd aan de afbakening tussen kabelbanen en liften.

In 2012 is het Ministerie van SZW gestart met het invullen van comitologie-afspraken (uitwerking van de productrichtlijnen en verordeningen inzake productveiligheid; de zogenaamde primaire regelgeving) voor de 5 productrichtlijnen. De kennis en inzichten uit het comitologie-overleg worden ingebracht in het Standing Committee van de Europese Unie.

Informatiemanagement binnen de Europese Economische Ruimte (EER).

RAPEX

Gedurende de rapportageperiode heeft de Inspectie SZW een viertal RAPEXmeldingen doen uitgaan. Drie hiervan hadden betrekking op elektrische stalschermen. Een vierde melding had betrekking op een buigmachine uit Taiwan.

Via de NVWA heeft de Inspectie SZW een vijf-tal RAPEXmeldingen ontvangen.

ICSMS

Inspectie SZW is de voorbereiding gestart om het ICSMS systeem te implementeren. De geautoriseerde inspecteurs en medewerkers hanteren het systeem bij het uitvoeren van de controles en toezichthoudende taken.

Buitengrenscontroles

Om tot buitengrenscontroles over te gaan, zijn er gesprekken geweest met de douane en andere rijkstoezichthouders. Interne besluitvorming over de uitvoering van inspectieprojecten, werkafspraken met de douane en het opstellen van risicoprofielen is in voorbereiding.

Joint actions

Gedurende de verslagperiode heeft de Inspectie SZW meegedaan met de joint action ATEX. Verdere plannen zijn in voorbereiding voor de komende verslagperiode.

Sectie B. Beoordeling.

Reactieve projecten en activiteiten

De inspectie onderzoekt productklachten of meldingen van ongevallen met producten. Inspecteurs onderzoeken of de machine onveilig is gemaakt door aanpassingen of dat de machine verkeerd is gebruikt.

In de periode 2010 – 2013 zijn bijna 100 meldingen in behandeling genomen. Het betrof met name meldingen over mogelijke non-conforme machines en in enkele gevallen non conforme Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM).

Actieve projecten en activiteiten

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Het betreft inspecties met betrekking tot de productrichtlijn machines (schaarhoogwerkers, hefbruggen, stalschermen en doekenreinigers) en veilingen als handelsinstrument.

Schaarhoogwerkers

Inspectie SZW is in 2012 het inspectieproject gestart naar aanleiding van een dodelijk ongeval met een schaarhoogwerker en tekortkomingen bij buisrailwagens. Ook blijkt uit internationaal onderzoek dat een aantal schaarhoogwerkers niet voldoet aan de veiligheidseisen.

Er zijn 45 inspecties uitgevoerd bij fabrikanten, importeurs en leveranciers die schaarhoogwerkers op de Nederlandse markt brengen. De resultaten van de inspecties zijn besproken met de branche en zijn via artikelen in vakbladen bekend gemaakt aan de gebruikers van schaarhoogwerkers. De inspectie SZW concludeert dat de schaarhoogwerkers van grote fabrikanten voldoen aan de machinerichtlijn. Dit geldt ook voor de kleinhoogwerkers. Slechts een enkele keer is er sprake van een administratieve overtreding.

Hefbruggen

Hefbruggen van diverse fabrikanten bleken niet te voldoen aan de wettelijke eisen, zodat er onveilige hefbruggen op de markt verkocht werden. Inspectie SZW is daarom een inspectieproject gestart. Bij de inspecties is gebleken dat importeurs en handelaren niet volledig op de hoogte zijn van de productregelgeving. Bij hefbruggen zijn 31 importeurs en distributeurs gecontroleerd. In 55% van de gevallen is handhavend opgetreden. Waarschuwingen zijn uitgedeeld voor het ontbreken van verklaringen van overeenstemming en /of het ontbreken van een Nederlandse gebruiksaanwijzing. De aanpak bij de fabrikanten zorgt ervoor dat non conforme hefbruggen verhandeld worden.

Stalschermen

Twee dodelijke ongevallen waren aanleiding voor de inspectie om fabrikanten en importeurs te controleren. 17 fabrikanten zijn geïnspecteerd, waarbij 16 keer handhavend is opgetreden. Vervolgens is met de branches overleg gevoerd over het uitvoeren van aanpassingen. Door het ontbreken van een norm heeft het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) een Nederlands Technische Afspraak (NTA) opgesteld. Deze NTA 8344 is in 2012 gepubliceerd. Ook is een voorstel ingediend voor de ontwikkeling van een Europese norm bij het European Committee for Standardization (CEN). Dit voorstel is goedgekeurd en de commissie is gestart met de ontwikkeling van de norm.

De stalschermen, die op de markt worden gebracht zijn sinds het optreden van de inspectie conform.

Doekenreinigers

In 2012 zijn 3 ongevallen gebeurd met doekenreinigers. De fabrikant is gelast om de handel te staken en het product aan te passen. Vervolgens heeft deze fabrikant de afnemers geïnformeerd over het gevaar en het risico van de doekenreinigers. Daarna heeft de fabrikant de gevaaraspecten onder de aandacht van de gebruikers gebracht. De fabrikant is in korte tijd daarna failliet gegaan.

Veilingen

Machines worden in de handel gebracht door fabrikanten, distributeurs en importeurs. Ook veilingen zijn een kanaal om machines in de handel te brengen.

Inspectie SZW heeft nader onderzoek verricht naar het in de handel brengen van machines door veilingen. De focus lag op het in kaart brengen van machines (herkomst en bestemming) die via veilingen voor het eerst op de Europese markt worden gebracht.

Ook werd verkend of het gebruik van veilingen een aanvullend risico inhoudt voor het op de Europese markt brengen van onveilige machines. Wanneer blijkt, dat via veilingen non conforme machines de Europese markt binnenkomen, is het de bedoeling om een signaal aan de Europese lidstaten en de Europese Commissie af te geven met als doel een joint action project te starten. Er zijn 17 zaakadressen onderzocht.

In slechts één geval was de machine niet in overeenstemming met de machinerichtlijn gebracht. Grote veilingbedrijven functioneren conform de richtlijnen.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Samenvatting

Inspectie SZW heeft haar toezichthoudende taak voornamelijk naar aanleiding van signalen uit binnen-en buitenland reactief uitgevoerd. De focus heeft gelegen op de doelgroepen: modificeerders van machines, fabrikanten van persoonlijke beschermingsmiddelen en samenstellers en assembleurs van machines.

Inspectie SZW stelt dat de producten overwegend voldoen aan de wettelijke eisen en de geharmoniseerde normen. Specifieke groepen marktdeelnemers blijken in onvoldoende mate op de hoogte van de eisen conform wet-en regelgeving. Er is waarschuwend opgetreden en het instrument administratieve boete is ingezet.

In samenwerking met branches en marktpartijen is gewerkt aan informatie overdracht en kennisuitwisseling met inzet van informatiebijeenkomsten, digitale media en vaktijdschriften.

Door deelname in de ADCOwerkgroepen is de Nederlandse inbreng gerealiseerd.

Het Ten opzichte van 2012 is er een toename in 2013 van ongeveer 30% van het aantal inspecties. aantal uitgevoerde controles heeft in 2012 en 2013 plaatsgevonden. Ten opzichte van 2012 is er een toename in 2013 van ongeveer 30% van het aantal inspecties.

Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)

Sectie A. Evaluatie van de toezichtactiviteiten

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) houdt toezicht op de volgende Richtlijnen en Verordeningen:

Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)

Verordening (EG) nr. 1272/2008 (CLP)

Verordening (EG) nr. 1102/2008 (kwik)

Verordening (EG) nr. 689/2008, ingetrokken en vervangen door Verordening (EG) nr. 649/2012 (Prior Informed Consent)

Verordening (EG) nr. 850/2004 (persistente organische verontreinigende stoffen, POP)

Richtlijn 87/217/EEG (Asbest)

Richtlijn 2011/65/EU (Beperking gebruik gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur, Rohs II)

Commissiebesluit 2002/359/EC (drinkwater)

Richtlijn 93/15/EEG (explosieven voor civiel gebruik)

Richtlijn 2007/23/EG, ingetrokken en vervangen door Richtlijn 2013/29/EG (pyrotechnische artikelen)

Verordening (EG) nr. 1005/2009 (ozonlaag afbrekende stoffen)

Verordening (EG) nr. 842/2006 (gefluoreerde broeikasgassen)

Richtlijn 98/70/EG (kwaliteit benzine en dieselbrandstof)

Richtlijn 1999/32/EG (zwavelgehalte in vloeibare brandstoffen)

Richtlijn 2004/42/EG (Vluchtige organische stoffen)

Verordening (EG) nr. 528/2012/ (Biociden)

Verordening (EG) nr. 1451/2007 (Biociden)

Richtlijn 89/106/EEG, ingetrokken en vervangen door Verordening (EG) nr. 2011/305 (Bouwproducten)

Richtlijn 2005/32/EG, ingetrokken en vervangen door Richtlijn 2009/125/EG (Ecodesign)

Richtlijn 2004/12/EG (verpakking en verpakkingsafval)

Richtlijn 2003/37/EG (typegoedkeuring van o.a. aanhangwagens)

Richtlijn 2002/24/EG (typegoedkeuring twee- en driewielige motorvoertuigen)

Richtlijn 2007/46/EG (goedkeuring motorvoertuigen en aanhangwagens en onderdelen daarvan)

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Richtlijn 94/25/EG, gewijzigd in Richtlijn 2003/44/EG (pleziervaartuigen)
Richtlijn 2006/66/EG (batterijen en accu's)
Richtlijn 2000/53/EG (autowrakken)

Vanaf 1 januari 2012 is het toezicht op deze richtlijnen en verordeningen belegd bij de ILT. Vóór 2012 lag de toezichthoudende taak bij de VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW). Het aantal onderwerpen waarop de ILT toezicht houdt is zeer divers. Met een formatie van ruim 65 fte wordt op deze onderwerpen toegezien.

De ILT handhaaft op drie manieren de naleving van wet- en regelgeving:

dienstverlening

Dienstverlening aan de ondertoezichtstaanden houdt in dat de inspectie voorlichting en informatie geeft over wet- en regelgeving. Ook maakt zij het de ondertoezichtstaanden gemakkelijker om hun verplichtingen na te komen door onder andere aanvraag- en informatieverplichtingen te digitaliseren, formulieren te vereenvoudigen en te zorgen voor een goede klachtenregeling. Daarnaast behoort de afhandeling van meldingen over bijvoorbeeld vuurwerk en drinkwater tot de diensten die de inspectie verleent.

toezicht

De inspectie houdt toezicht vanuit het beginsel 'vertrouwen tenzij'. Basis daarvoor vormt een nalevings- en risicoselectiesysteem dat de inspectie de komende jaren verder ontwikkelt. Objectinspecties, administratiecontroles, digitale inspecties en audits vormen het instrumentarium. Daar waar 'permanente verbetering' een vereiste is, houdt de inspectie ook toezicht op dat aspect. In de keuze van haar interventies hanteert de inspectie de interventie-ladder. De treden zijn interventies met toenemende impact op de ondertoezichtstaande. De inspecteur kiest de interventie, binnen de wettelijke bevoegdheden en algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waarvan hij het meeste effect verwacht.

Bij correcte naleving krijgt de ondertoezichtstaande minder toezicht en kunnen handhavingsconvenanten worden gesloten. Daarmee wordt tevens invulling gegeven aan de politieke wens om meer invulling te geven aan horizontaal toezicht. Bij goede naleving door bedrijven met managementsystemen, kan de inspectie daarnaast volstaan met:

- systeemtoezicht (het uitvoeren van audits);
- reality-checks (object- en administratiecontroles, audits).

opsporing

Opsporing is gericht op het systematisch onderzoeken van strafbare feiten onder aansturing van het

Openbaar Ministerie (OM). De opsporing heeft als doel bewijs te leveren over strafbare feiten, dat nodig is voor het stoppen van die strafbare activiteiten, eventuele vervolging door het OM en ontneming/terugvordering van het economisch gewin door die activiteiten. Opsporing wordt bij de inspectie uitgevoerd door algemene opsporingsambtenaren, werkzaam bij de Inlichtingen- en Opsporingsdienst en door buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's), werkzaam in de domeinen.

Wijze van inspecteren

De inspecties die de ILT uitvoert hebben als basis de nationale regelgeving waarin de Richtlijnen en Verordeningen zijn geïmplementeerd. Waar hieronder wordt gesproken over een bepaalde Richtlijn of Verordening wordt daarmee dus de implementatie in de nationale regelgeving bedoeld.

Ten aanzien van Reach e.a. is de rol van de ILT toe te zien op de hele keten van stoffen en chemische producten tot aan de eindgebruiker. Op de eindgebruiker ziet de ISZW toe. Daarbij richt de ILT zich op de keten van professionele producten en de NVWA richt zich op de keten van consumentenproducten. Waar er overlap is tussen deze twee ketens vindt afstemming plaats. De ILT voert het toezicht uit door integrale controles van de REACH-regels bij bedrijven en door het afhandelen van signalen.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Het toezicht op de preventie en reductie van (milieu) schade als gevolg van asbest is belegd bij verschillende instanties. Op gemeentelijk niveau zien de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) toe op de asbestverwijdering uit gebouwen, de ILT op asbestverwijdering uit objecten. ISZW ziet toe op het certificeringstelsel dat voor de inventarisatie en verwijdering van asbest in het leven is geroepen. Ook ziet ISZW toe op de arbeidsomstandigheden bij het verwijderen van asbest. De ILT heeft de afgelopen jaren inspanningen verricht om de samenwerking tussen de toezichthouders binnen de asbestketen te verbeteren. In toenemende mate zet de ILT in op proactieve handhaving door risicogestuurd te inspecteren. Daarnaast worden branchegerichte onderzoeken verricht naar mogelijk aanwezige asbestobjecten. Het toezicht van de ILT vond voor het overige vooral reactief plaats op basis van meldingen.

Bij afgedankte elektrische en elektronische apparatuur en verpakkingen richt het toezicht van ILT zich op producenten en importeurs. Het toezicht is zowel objectgericht als bedrijfsgericht, waarbij wordt gecontroleerd in hoeverre de doelgroep op systeemniveau borgt dat de producten die zij op de Nederlandse markt brengt, voldoen aan de productregelgeving. Daarnaast worden in toenemende mate integrale controles uitgevoerd. Hierbij wordt een onder toezicht staande gecontroleerd op zowel Rohs (2011/65/EU), Ecodesign 2009/125/EG) als Verpakkingen (2004/12/EG). Bij deze administratieve controles worden bij een steekproef van producten de vereiste documenten (o.a. Verklaring van overeenstemming, Testrapport) gecontroleerd en tevens worden er objectcontroles uitgevoerd ter verificatie. Bij objectcontroles wordt met meetapparatuur indicatieve metingen verricht op de aanwezigheid van zware metalen in elektrische en elektronische apparatuur dan wel in verpakkingen. Indien de indicatieve meting een normoverschrijding weergeeft, wordt het monster door een erkend laboratorium representatief gemeten. Ook kan een objectcontrole inhouden dat het energieverbruik van elektronische en elektrische apparatuur wordt gemeten. Een verschuiving die heeft plaatsgevonden is die van het risicogericht toezicht naar toezicht dat (mede) gericht is op het opstellen van een representatief beeld van de naleving. Tot en met 2012 was het toezicht gericht op de grootste kans op overtredingen. Vanaf 2013 richtte ILT zich op het opstellen van een representatief naleefbeeld van de totale doelgroep. Dit betekent een ander selectie criterium voor de steekproef die wordt gecontroleerd.

Ook worden meldingen afgehandeld. Dit kunnen meldingen betreffen dat een importeur/fabrikant geen mededeling heeft gedaan. Maar het kan ook een melding zijn van een bedrijf dat een product niet voldoet, of van een andere lidstaat dat een product niet voldoet maar dat de fabrikant of importeur in Nederland zit. Alle meldingen worden opgepakt.

De regelgeving met betrekking tot nieuw op de markt gebrachte batterijen en accu's en auto's in de richtlijnen is beperkt. Het betreft hier vooral regels voor de aanwezigheid van zware metalen in batterijen en voertuigen. De ILT houdt alleen reactief toezicht op meldingen en signalen. Deze zijn er echter in de afgelopen jaren niet geweest.

De prioriteit van de ILT ten aanzien van biociden heeft in de periode 2008-2013 gelegen bij de controle op de handel in en het gebruik van niet-toegelaten middelen. Hierbij is ook gecontroleerd of toegelaten middelen worden gebruikt voor de toepassing waarvoor ze toegelaten zijn. Hierbij richt de ILT zich op de middelen voor professioneel gebruik en de NVWA op middelen voor gebruik door consumenten; ook signaleren de ILT en NVWA aan elkaar over mogelijke overtredingen op het terrein van de andere inspectie.

Daarnaast heeft de ILT bij plaagdiermanagementbedrijven ook gecontroleerd op het naleven van de gebruiksvoorschriften en het hebben van een vakbekwaamheidsdiploma.

Het toezicht op grond van de verordeningen 1005/2009 en 842/2006/EC (ozonlaag afbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen) gebeurt zowel door de gemeenten (RUD's) als door de ILT. ILT houdt toezicht op de installateurs, de mobiele installaties en de grotere stationaire installaties. De gemeenten/RUD's houden toezicht op de kleinere installaties, ook in het kader van de handhaving ingevolge Wabo-regelgeving. De douane ziet namens de ILT toe op de in- en export.

Het toezicht op de specificaties van de brandstoffen (98/70/EG) gebeurt volgens de voorgeschreven richtlijnen. Het toezicht op de zwavelrichtlijn (1999/32/EG) gebeurt vooral op basis van ontvangen letters of protest ingevolge Marpol Annex VI. Het toezicht op vluchtige organische stoffen

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

(2004/42/EG) vindt de laatste jaren vooral plaats op basis van meldingen en gerichte acties bij de verkoop van restpartijen verf en vernis. Bij deze laatste twee onderwerpen wordt niet samengewerkt met andere diensten buiten de ILT, nationaal of internationaal.

Nationale samenwerking

Voor de handhaving van REACH en CLP werkt de ILT samen met de NVWA, de Inspectie SZW, de Douane en het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). Voor de handhaving van de POP-Verordening werkt de ILT samen met de NVWA. En voor de handhaving van de PIC- en de Kwik-verordening werkt de ILT samen met de Douane. De ILT heeft vanaf 2009 jaarrapporten opgesteld over de handhaving van REACH en CLP samen met de handhavingpartners (ook in het Engels). De doelgroep producenten/importeurs van elektr(on)ische apparatuur is deels bekend. Hierbij gaat het om onder andere de leden die aangesloten zijn bij collectieve uitvoeringsorganisaties, zoals Wecycle en Stichting Recycling Technologische Apparatuur (RTA). Deze uitvoeringsorganisaties zetten zich namens de aangesloten producenten en importeurs in voor het inzamelen en recyclen van afgedankte elektr(on)ische apparatuur. Daarnaast gebruikt de ILT douane importgegevens om haar doelgroep te analyseren. Tenslotte is er sprake van een onbekende, dynamische groep free riders.

Om samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van markttoezicht verder te ontwikkelen is in een gezamenlijke actie met de NVWA en Agentschap Telecom (AT) toezicht op LED-lampen uitgevoerd (2013-2014). De resultaten hiervan komen in september 2014 beschikbaar.

Voor de handhaving van de Biocidenregels werkt de ILT samen met de NVWA en de waterschappen. In 2013 is een rapport opgesteld over de handhaving in de periode 2008-2012 en aan rapport over 2013 wordt nog gewerkt.

Voor de handhaving van explosieven civiel gebruik werkt de ILT samen met de Politie, Douane, DCMR Milieudienst Rijnmond en Staatstoezicht op de Mijnen (SodM).

Voor de handhaving van vuurwerk werkt de ILT samen met de Douane en Regionale uitvoeringsdiensten en Politie. Met de douane zijn werkafspraken gemaakt met betrekking tot de samenwerking. Zo zal de douane alle binnenkomende vuurwerkpartijen melden aan de ILT. Hierdoor is het mogelijk om deze partijen in een vroeg stadium te controleren.

Europese samenwerking

Voor de planning ten aanzien van Reach e.a. wordt gebruik gemaakt van de gegevens over registraties in het REACH Information Portal for Enforcement (RIPE) van het European Chemicals Agency (ECHA), en voor bedrijfscontroles wordt dit systeem geraadpleegd.

Op het gebied van Reach e.a. en biociden wordt met andere lidstaten handhavinginformatie uitgewisseld, maar dit gebeurt voorlopig niet met ICSMS omdat dit nog niet aan de eisen voldoet voor het soort informatie dat moet worden uitgewisseld (niveau van betrouwbaarheid). Ook voor bouwproducten en pleziervaartuigen maakt de ILT nog weinig gebruik van ICSMS omdat er op een aantal terreinen nog gewacht wordt op specifieke invulvelden, gerelateerd aan de diverse Richtlijnen/Verordeningen. Deze nieuwe invulvelden worden momenteel door de EC ontwikkeld.

De ILT is voor verschillende onderwerpen aangesloten bij een ADCO: Ecodesign, Rohs, vuurwerk, CE-markering bouwproducten en CE-markering pleziervaartuigen

Voor Ecodesign (2005/32/EC) blijft het aantal verordeningen toenemen. De ILT geeft prioriteit aan de uitvoering van de in het ADCO-Ecodesign gemaakt afspraken; De ILT is voorzitter van het ADCO-Ecodesign tot september 2014. Een belangrijk aandachtspunt in dit ADCO is het bevorderen van verdergaande samenwerking tussen landen en het realiseren van meer efficiency in het markttoezicht via het stimuleren van het uitwisselen van informatie/data.

Het huidige inspectieprogramma inclusief het hieraan gekoppelde meetprogramma, vloeit mede voort uit het nu lopende Europese samenwerkingsproject Ecopliant. In dit project werken 10 Europese landen samen. Het hoofddoel van het project is het ontwikkelen van richtlijnen voor de uitvoering van markttoezicht op de Ecodesignverordeningen. Deze richtlijnen betreffen alle onderdelen van het toezicht zoals de selectie van producten, de uitvoering van documentinspecties, het uitvoeren van metingen en het nemen van handhavingmaatregelen daarbij ook gebruik makend van informatie die van buitenlandse toezichthouders is ontvangen.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Ook voor Rohs (2011/65/EU) wordt prioriteit gegeven aan de internationaal in de ADCO-Rohs gemaakte afspraken. Dat betekent specifieke aandacht voor goedkope elektronica.

Ten aanzien van vuurwerk is er een internationale samenwerking met andere landen binnen de EU. Er is een platform (ADCO) waarin de samenwerking met betrekking tot markttoezicht verder wordt afgestemd en verbeterd. Daarnaast is er tussen Nederland en China een MOU (Memorandum of Understanding) opgesteld en ondertekend, waaruit ook samenwerkingsprojecten met China zijn gestart.

Voor het toezicht op de CE-markering op bouwproducten neemt de ILT deel aan het ADCO Construction Products Regulation vanaf 2010. Nederland is in 2013 en 2014 voorzitter van dit ADCO overleg.

Voor het toezicht op de CE-markering op pleziervaartuigen neemt de ILT deel aan het ADCO Recreational Crafts Directive vanaf juni 2013.

Verder is de ILT ook deelnemer geweest aan het horizontale overleg van ADCO Voorzitters. Dit is een nieuw overleg georganiseerd door DG Enterprise and Industry, Unit C1. Dit heeft plaatsgevonden in maart en een volgend overleg staat gepland voor oktober 2014.

Internationale samenwerking op het terrein van explosieven civiel gebruik vindt momenteel casusgericht op ad-hoc basis plaats. Onderzocht wordt evenwel of een platform (ADCO) kan worden opgericht waarin de samenwerking tussen Europese lidstaten met betrekking tot markttoezicht verder kan worden afgestemd en verbeterd.

Voor typegoedkeuringen van voertuigen en onderdelen staat 2015 in het teken van het verder ontwikkelen van het toezicht door contacten op te bouwen in het Europese veld: Europese handhavers en Europese typegoedkeuringsinstellingen. Op dit moment is er bijvoorbeeld geen ADCO actief op dit onderwerp. De inspecteurs zijn bekend met RAPEX en ICSMS maar dit wordt nog niet actief gebruikt.

Ten aanzien van asbest en chemicaliën in drinkwater is er vrijwel geen sprake geweest van Europese samenwerking.

Sectie B. Beoordeling

Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)

Verordening (EG) nr. 1272/2008 (CLP)

Verordening (EG) nr. 1102/2008 (kwik)

Verordening (EG) nr. 689/2008, ingetrokken en vervangen door Verordening (EG) nr. 649/2012 (Prior Informed Consent)

Verordening (EG) nr. 850/2004 (persistente organische verontreinigde stoffen, POP)

De ILT heeft in de periode 2010-2013 controles uitgevoerd op de naleving van de registratieplicht, de informatieplicht en de verboden en gebruiksbepalingen voor de meest risicovolle stoffen. De naleving van de registratieplicht is gecontroleerd bij producenten, importeurs en enige vertegenwoordigers. De naleving hiervan is in de periode 2010-2013 toegenomen en is nu ongeveer 90%. Voor de informatieplicht geldt dat bedrijven meestal wel beschikken over veiligheidsinformatiebladen (VIB's), maar dat deze vaak niet actueel zijn of aan de eisen voldoen. Hier ligt de naleving in de hele keten van producenten / importeurs naar eindgebruikers < 50%. De ILT heeft verder verboden en gebruiksbepalingen gecontroleerd voor de volgende stoffen en producten: PFOS in blusschuim, PAK's in autobanden, BDE's in kunststofafval, gecreosoteerd hout en nonylfenol en nonylfenoethoxylaten in mengsels. Daarnaast controleert de Douane in opdracht van de ILT op cadmium en kwik in geïmporteerde producten. De ILT handelt verder signalen af over stoffen met verboden of gebruiksbepalingen; zo zijn er diverse signalen over asbest in producten behandeld. De naleving van de verboden en gebruiksbepalingen is zeer divers, dit hangt af van de stoffen, eerdere handhavingsacties en verandering van de regels. De Douane controleert in opdracht van de ILT ook op de naleving van de PIC-Verordening. De naleving is >90%.

Richtlijn 87/217/EEG (Asbest)

Het toezicht op producten vindt voorsnog vooral plaats op basis van meldingen en klachten.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Zolang de toepassing van asbest niet wereldwijd uniform geregeld is, blijft het mogelijk dat nieuwe asbesthoudende producten op de markt worden gebracht.

Richtlijn 2011/65/EU (Beperking gebruik gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur)

Bij onderzoek van goedkoop speelgoed bij importeurs (objectinspecties) is bij het merendeel van de bedrijven elektr(on)ische apparatuur aangetroffen met een te hoog gehalte aan gevaarlijke stoffen (2010).

Bij onderzoek van grote huishoudelijke apparaten bij importeurs (objectinspecties) is geen normoverschrijding van zware metalen aangetroffen (2011).

Vanaf 2013 zijn Rohs-inspecties uitgevoerd als onderdeel van combicontroles. Bij importeurs van tertiaire verlichting en externe voedingen zijn administratiecontroles uitgevoerd. Ter verificatie zijn bij een steekproef van producten objectinspecties (Rohs, energieverbruik) uitgevoerd. De nalevingcijfers hiervan zijn nog niet geanalyseerd.

Naast administratiecontroles zijn in 2013 en 2014 in samenwerking tussen ILT en de douane gerichte Rohs-controles (objectcontroles) uitgevoerd op containers met elektronica producten. Hierbij is conform afspraken in de AdCo-Rohs specifiek aandacht besteed aan goedkope elektronica. Het blijkt dat ruim 60% van de bemonsterde objecten voldoet, bijna 40% is niet conform de regelgeving.

Commissiebesluit 2002/359/EC (drinkwater)

Productiebedrijven van materialen en chemicaliën die in contact komen met drinkwater, moeten deze materialen en chemicaliën laten testen op mogelijke nadelige gevolgen voor de volksgezondheid en certificeren. Drinkwaterbedrijven en eigen winningen (kleinschalige drinkwaterwinning) mogen alleen materialen en chemicaliën gebruiken die zijn getoetst/gecertificeerd.

ILT houdt toezicht op het gebruik van (gecertificeerde) materialen en chemicaliën door de 10 Nederlandse drinkwaterbedrijven en ca. 250 zogenaamde eigen winningen. Dit is een onderdeel van het integrale toezicht op de drinkwaterbedrijven en eigen winningen. Drinkwaterbedrijven hebben een goede naleving van de wet- en regelgeving. Uit onderzoek uit 2010 blijkt dat 96% van de door drinkwaterbedrijven voor de productie van drinkwater gebruikte chemicaliën zijn gecertificeerd. Bij eigen winningen wordt reactief opgetreden.

Richtlijn 93/15/EEG (explosieven voor civiel gebruik)

De ILT heeft in de periode 2010-2013 controles uitgevoerd op de naleving van de Wet explosieven civiel gebruik. Daarbij is met name gecontroleerd op overbrengingsvergunningen, de erkenningsplicht en de registratieplicht. Controles op 'tracking- and tracing' worden voorbereid. Vanaf 2012 is er sprake van een intensivering van de handhaving waarbij elk jaar ongeveer 150 'onder toezicht staanden' worden onderzocht. Deze controles vonden in de periode 2012-2013 voornamelijk plaats bij de professionele gebruikers van explosieven. Uit deze controles is gebleken dat de nalevingsbereidheid bij de professionele gebruikers van explosieven hoog is maar dat, door onbekendheid met de regelgeving, toch regelmatig gebreken werden geconstateerd. Eind 2013 kan worden geconstateerd dat door de gerichte controles de naleving bij deze doelgroep aanzienlijk is verbeterd (>70%).

De controles bij de niet-professionele gebruikers van explosieven, met name gebruikers van kruit zoals herladers, re-enactmentverenigingen en schutterijen, laten een minder positief beeld zien. De naleving is te laag vanwege onbekendheid met de regelgeving, maar vooral door de samenloop met regelgeving op het gebied van wapens en munitie. Deze samenloop zorgt bij deze groep recreatieve gebruikers voor veel onduidelijkheid waardoor de naleving te wensen overlaat (<40%). Vanwege deze op controles gebaseerde constatering zijn initiatieven ondernomen om, in samenwerking met de Politie, werkafspraken te maken over handhaving bij deze specifieke doelgroepen. Deze werkafspraken zullen in 2014 tot een afronding komen. Daarnaast worden met de Politie werkafspraken gemaakt over handhaving bij een beperkt aantal luchthaven gerelateerde bedrijven die te maken hebben met samenloop met luchtvaartregelgeving.

Richtlijn 2007/23/EG, ingetrokken en vervangen door Richtlijn 2013/29/EG (pyrotechnische artikelen)

De ILT heeft in de periode 2010-2013 controles uitgevoerd op de naleving van het Vuurwerkbesluit. Vanuit de rol van markttoezicht zijn er elk jaar ongeveer 150 monsters vuurwerk

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

onderzocht. Deze controle vond voornamelijk plaats bij de importeurs van vuurwerk. De naleving hiervan in de periode 2010-2013 is gemiddeld rond de 60%.

Van de afgekeurde artikelen(40%) is meer dan de helft door de ILT uit de handel genomen. Van de overige artikelen waar afwijkingen waren vastgesteld is de importeur door middel van een waarschuwing op de hoogte gebracht.

Ook is en wordt er actie ondernomen richting transportbedrijven in verband met vuurwerk in postpakketten. Enerzijds is deze actie er op gericht om daadwerkelijk vuurwerk in postpakketten te onderscheppen. Het resultaat is gering gelet op de grote hoeveelheid postpakketten. Anderzijds is de actie (vooral) gericht op het stimuleren van de transportbedrijven om hun systemen zodanig in te richten dat er geen vuurwerk in postpakketten meer kan worden aangeboden.

Verordening (EG) nr. 1005/2009 (Ozonlaag afbrekende stoffen)

Verordening (EG) nr. 842/2006 (Gefluoreerde broeikasgassen)

Het toezicht richt zich op de handel in en de productie van ozonlaagafbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen en op het voorkomen van emissies van deze stoffen.

De ILT werkt samen met de Douane voor wat betreft de handel in ozonlaagafbrekende stoffen. De Douane controleert de import en export van deze stoffen. Bij vermoedelijke afwijkingen treedt de ILT op. Ook reageert de ILT op andere signalen, bijvoorbeeld van de Europese Commissie en verboden producten die worden aangeboden op het internet.

Daarnaast houdt de ILT administratief toezicht bij de grotere handelaren in ozonlaagafbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen. De naleving van de regelgeving is vrij hoog.

Naast deze periodieke inspecties handhaaft de ILT ook op basis van signalen en klachten.

Richtlijn 98/70/EG (Brandstofspecificaties)

De ILT neemt het aantal voorgeschreven monsters van zomer- en winterbrandstoffen bij verkooppunten van benzine en diesel. De naleving is hoog.

Richtlijn 1999/32/EG (Zwavelgehalte brandstoffen)

Toezicht vindt reactief plaats op basis van ontvangen 'letters of protest'. Hiermee kunnen de gezagvoerders van de schepen op basis van Marpol annex VI bezwaar aantekenen tegen de kwaliteit van de geleverde olie. Er zit een stijgende lijn in het ontvangen aantal 'letters of protest'. In veel van de gevallen was er uiteindelijk geen te handhaven overtreding van de norm.

Richtlijn 2004/42/EG (Vluchtige Organische stoffen)

Er vindt reactief toezicht plaats op basis van meldingen en signalen. Daarnaast wordt steekproefsgewijs aanbiedingen van verf, vernis of lak gecontroleerd op overtredingen. Dit betreffen voornamelijk eenmalige partijen. In 2013 werd in de helft van de gevallen de regelgeving overtreden.

Verordening (EG) nr. 528/2012/ (Biociden)

Verordening (EG) nr. 1451/2007 (Biociden)

De ILT heeft in de periode 2010-2013 controles uitgevoerd op niet-toegelaten biociden, de gebruiksvorschriften en de vakbekwaamheidsvereisten. Controles zijn uitgevoerd bij producenten van en handelaren in biociden, bij plaagdierbestrijdingsbedrijven en hun opdrachtgevers, en in diverse andere branches waar biociden worden gebruikt, waaronder de textielbranche, de gevelreinigers en de watersportbranche (biociden in antifoullings).

Ook na vijf jaar handhaven worden nog regelmatig niet-toegelaten biociden aangetroffen. Dit komt onder meer doordat gebruikers de biociden zelf rechtstreeks kunnen bestellen bij bedrijven in het buitenland. Tot 2013 was er in Europa nog geen gelijk speelveld, en biociden die in Nederland niet waren toegelaten, waren soms wel toegelaten in omliggende landen. Vanaf 2013 wordt het Europese speelveld steeds meer gelijk getrokken als gevolg van de inwerkingtreding van de Biocidenverordening en de overgangstermijnen die daarin zijn opgenomen. De ILT zet jaarlijks de nodige capaciteit in voor het uitvoeren van internetinspecties. Hiermee worden niet alleen niet-toegelaten middelen opgespoord maar ook foutieve aanprijzing van toegelaten middelen. Bij de controles blijkt telkens weer dat er bij handelaren en gebruikers nog veel onwetendheid is over de biocidenregels. Bij de producenten zijn de regels goed bekend, maar er zijn wel vaak discussies over de definitie van een biocide, bijvoorbeeld of een product een biocide is of alleen maar een reinigingsmiddel.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscntroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Plagadierbestrijdingsbedrijven gebruiken meestal alleen maar toegelaten middelen, maar er is ook een toename van het aantal eenmansbedrijfjes dat zich toelegt op één soort bestrijding, en waarbij ook niet-toegelaten middelen worden gebruikt, zoals voor spinnenbestrijding. Iets dergelijks geldt voor de vakbekwaamheidseisen: de meeste plagadierbestrijdingsbedrijven voldoen hieraan, maar nieuw gestarte eenmansbedrijfjes niet altijd. De naleving van de gebruiksvoorschriften door plagadierbestrijdingsbedrijven is nog vaak onvoldoende, maar in 2014 is gebleken dat de regels vaak niet handhaafbaar zijn. Er wordt nu gewerkt aan reparatie daarvan. Opdrachtgevers voor plagadierbestrijding zijn niet altijd goed op de hoogte van de regels. De ILT heeft in de periode 2010-2013 controles en communicatieacties uitgevoerd bij afvalverwerkingsbedrijven, opslagbedrijven voor levensmiddelen en bij gemeenten.

Richtlijn 89/106/EEG, ingetrokken en vervangen door Verordening (EG) nr. 2011/305 (Bouwproducten)

De verordening is per 1 juli 2013 in zijn geheel werking getreden en is zeker voor distributeurs en importeurs nieuwe wetgeving. Voor fabrikanten zijn er wijzigingen, zoals het opstellen van de prestatieverklaring en samenstellen van een technisch dossier. Ook worden er vanuit de verordening duidelijkere regels gesteld waaraan de CE markering op het product moet voldoen. Momenteel inspecteert de ILT de volgende typen marktpartijen: fabrikanten, distributeurs en importeurs (bouwproducten van buiten de EU naar NL) . Bij deze marktpartijen wordt gecontroleerd of zij de verplichtingen uit de verordening naleven. Nadruk bij de controles ligt op de administratieve verplichtingen. Bij fabrikanten stellen we daarnaast vast of het product voldoet aan de door de fabrikant geclaimde kenmerken.

Het productgamma dat wordt gecontroleerd is zeer breed. Daar waar de ILT in 2013 jaar gestart is met afgebakende productgroepen, is nu overgestapt naar een brede aanpak waarbij alle bouwproductgroepen onderwerp kunnen zijn van onze inspecties. De interventies bestaan uit het geven van een waarschuwing bij lichte overtredingen. Bij ernstige overtredingen wordt overgegaan tot de inzet van bestuursrechtelijke handhavingmiddelen, zoals de last onder dwangsom. Nederland is ten aanzien van de CE markering op bouwproducten actief op Europees niveau. De ILT is de huidige voorzitter van het Europese ADCOoverleg (2 jaarlijks overleg van EU toezichthouders). De ILT werkt steeds nauwer met de andere Europese toezichthouders en sinds vorig jaar participeert de ILT in thema inspecties in Europees verband.

Een stijgende lijn is zichtbaar in de effort die marktpartijen plegen om te voldoen aan verplichtingen uit de verordening. Ook worden aan marktpartijen vaker vragen gesteld over de op de producten aangebrachte CE markering. Ook aan de ILT worden vragen gesteld aan ons meld- en informatie centrum (MIC). Bij het MIC komen regelmatig vragen over de CE markering binnen evenals signalen over misstanden in de markt en handhavingverzoeken.

Het aantal distributeurs, fabrikanten en importeurs van bouwproducten wordt geschat op 12.000. Er is op dit moment sprake van 20% naleving.

Richtlijn 2005/32/EG, ingetrokken en vervangen door Richtlijn 2009/125/EG (Ecodesign)

Het toezicht op Ecodesign was in eerste instantie geconcentreerd op de verordeningen Stand by-stand en uit-stand, Huishoudelijke koelvriesapparatuur en Verlichting.

Bij het toezicht op Stand by-stand en uit-stand lag de focus op het screenen van IT (computers, laptops, luidsprekers, hardware), externe voedingen en televisies. Ca. 85% van de producten die zijn gescreend voldeden aan de eisen voor energieverbruik in standby of uitstand (2010-2012).

Voor het toezicht op Huishoudelijke koelvriesapparatuur zijn de Verklaring van Overeenstemming en de technische documentatie opgevraagd. In circa 80% van de gevallen was de aangeleverde documentatie niet volledig of niet in orde (2010-2012).

Bij het toezicht op Verlichting ging het om het bij spaarlampen van diverse merken beoordelen of alle verplichte informatie op de verpakking stond en de verplichte documentatie op orde is. Gezien de werkwijze (beoordeeld zijn verpakkingen die al in de handel waren) is geen conclusie te trekken over de naleving. Het kan zijn dat er nog sprake was van oude voorraden, die nog niet aan de vereisten hoefden te voldoen. Ook hier bleek dat informatie vaak niet of niet volledig kon worden aangeleverd (2010-2012).

Mede vanwege eerder genoemde afspraken op Europees niveau, richt het toezicht zich nu op tertiaire verlichting (najaar 2014) en externe stroomvoorzieningen (2013 en 2014). Bij externe stroomvoorzieningen ligt de focus op fabrikanten en importeurs van consumentenelektronica en kantoorapparatuur. Dit toezicht is uitgevoerd als onderdeel van een combicontrol.

In 2013 is in 11% van de gevallen een overschrijding van het geoorloofde energieverbruik

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

gemeten bij externe stroomvoorzieningen. Van 2014 is nog geen beeld te geven maar de naleving wat betreft energieverbruik, lijkt hoger te liggen. In het algemeen is de volledigheid en juistheid van de aan te leveren documentatie (inclusief testrapporten) nog onvoldoende en daarmee een aandachtspunt bij de controles.

Richtlijn 2004/12/EG (verpakking en verpakkingsafval)

Voor verpakkingen (2004/12/EC) richt de ILT zich op de 3.600 producenten/importeurs die jaarlijks meer dan 50 ton verpakkingen op de markt brengen, waaronder glas, hout, metaal, papier en kunststof (gezamenlijk verantwoordelijk voor 70% van het verpakkingsmateriaal op de Nederlandse markt).

Voordat een product in een verpakking op de markt wordt gebracht, moet de producent of importeur nagaan of de verpakking van het product voldoet aan de zogenaamde essentiële eisen (hierna EE). De verpakking moet niet te zwaar of te groot zijn, goed recyclebaar zijn als deze wordt afgedankt en (deels) vervaardigd worden van recycleaat. Daarnaast mag een verpakking geen gevaarlijke en schadelijke stoffen (zware metalen) bevatten.

Het accent van het toezicht lag eerst op het gebruik van zware metalen in verpakkingen. Bij producenten/importeurs/distributeurs zijn verschillende verpakkingen getest op de aanwezigheid van zware metalen. Er is met name gekeken naar verkoop- en verzamelverpakkingen van kunststof. Bij ongeveer 90% van de verpakkingen is geen overschrijding van de norm geconstateerd (2010).

Het toezicht is verbreed naar gewichtsreductie van verpakkingsmaterialen, recyclebaarheid van verpakkingen en maximalisatie van gerecyclede grondstof in nieuwe verpakkingen.

Bij een aantal bedrijven zijn objectinspecties uitgevoerd. Een kwart van de bedrijven kon voldoende aannemelijk maken dat een of meerdere geselecteerde verpakkingen voldeden aan de essentiële eisen. Toepassing van recycleaat in nieuwe verpakkingen heeft nog weinig expliciete aandacht bij bedrijven. Dit geldt eveneens voor de recyclebaarheid van verpakkingen.

De verpakkingen zijn gescreend op de aanwezigheid van zware metalen. Bij het merendeel van de gescreende verpakkingen (90%) werd geen overschrijding van de norm geconstateerd (2011).

Bij een aantal bedrijven zijn administratieve controles gehouden in combinatie met productmetingen. Per bedrijf is ter verificatie een steekproef van verpakkingen aan de essentiële eisen getoetst (objectinspectie). Daarbij is een aantal verpakkingen gemeten op zware metalen. Bij deze controles wordt gemiddeld in een paar % van de gevallen een overschrijding gemeten (2013-2014).

Richtlijn 2003/37/EG (typegoedkeuring van o.a. aanhangwagens)

Richtlijn 2002/24/EG (typegoedkeuring twee- en driewielige motorvoertuigen)

Richtlijn 2007/46/EG (goedkeuring motorvoertuigen en aanhangwagens en onderdelen daarvan)

De ILT is eind 2012 aangewezen als toezichthouder en de aangewezen ambtenaren zijn belast met het toezicht op de naleving van de artikelen 34 en 35 van de Wegenverkeerswet.

Het gaat hier om de verkoopverboden die rechtstreeks voortvloeien uit Europese kaderrichtlijnen 2002/24/EG, 2003/37/EG en 2007/46/EG en die in art. 4.1 en art. 4.2 Regeling Voertuigen zijn geïmplementeerd. De huidige ontwikkeling is dat de Europese richtlijnen worden vervangen door Europese verordeningen waarin het markttoezicht een steeds belangrijkere plaats in gaat nemen. Het eerste jaar was voornamelijk verkennen van het nieuwe toezichtsveld en contacten opdoen met relevante spelers: met name het eigen maken van de wet- en regelgeving, het in kaart brengen van de scope van de producten die typegoedkeuringsplichtig zijn en het proces van verificatie van de aangetroffen typegoedkeuringsnummers. In 2014 is er naar aanleiding van een aangenomen motie veldverkenning gedaan naar de juridische en praktische mogelijkheid van intensiever inspecteren op verkoop van snor- en bromfietsen die niet aan de typegoedkeuringseisen voldoen.

De focus is tot nu toe gericht geweest op verlichting, aanhangers, uitlaten, banden, maar ook andere producten worden geïnspecteerd. De ILT heeft nu zicht op een aantal grote spelers in de markt, die worden op systeem/proces niveau aangepakt.

Er bleken juridisch veel hiaten in de scope en de bevoegdheden te zitten. Deze knelpunten zijn in kaart gebracht, met beleid besproken en worden verholpen door aanpassing van Nederlandse wet- en regelgeving. Verificatie van de aangetroffen typegoedkeuringen via de typegoedkeuringsinstellingen verspreid over Europa is waarschijnlijk zeer arbeidsintensief. Er bestaat geen Europese databank met alle afgegeven typegoedkeuringen. De ILT heeft sinds kort inzage in de

**Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013.
(artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.**

Lidstaat; Nederland.

typegoedkeuringen die door Nederland zijn afgegeven, maar selectieve verificatie zou kunnen leiden tot marktverstoring, en is dus niet wenselijk. Op dit moment bouwt de ILT ervaring op met het opvragen van de typegoedkeuringen via importeurs. Daarbij wordt samengewerkt met de Douane.

Richtlijn 94/25/EG, gewijzigd in Richtlijn 2003/44/EG (pleziervaartuigen)

De ILT houdt toezicht op CE markeringen pleziervaartuigen. De richtlijn is opgenomen in de Wet pleziervaartuigen. Het toezicht is gericht op technische eisen waar de schepen aan moeten voldoen en administratieve eisen. De ILT is aangesloten bij het ADCO overleg.

De ILT heeft in de periode 2009 -2013 fabrikanten en importeurs van pleziervaartuigen bezocht. In 2009 werden plus minus 50 bedrijven bezocht. Het aantal bezochte bedrijven dat in het kader van controle op de wet pleziervaartuigen wordt bezocht loopt gestaag op tot ongeveer 125 bedrijven in 2013 waarbij in 2013 circa 200 schepen werden beoordeeld. Per jaar zijn er ongeveer 10 RAPEX meldingen waar de inspectie op af gaat.

De naleving van de wet pleziervaartuigen was tot het jaar 2013 matig. Het aantal schepen dat aan de eisen voldeed was over de jaren 2009 2013 maximaal 30% -35%.

In Nederland zijn er circa 2500 tot 3500 bedrijven die zich structureel of incidenteel bezig houden met de handel of fabricage van pleziervaartuigen.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Verispect B.V.

Sectie A. Evaluatie van de toezicht activiteiten.

Het toezicht betreffende de richtlijnen 2004/22/EG Meetinstrumenten (MID) en 2009/23/EG Niet-automatische weegwerktuigen (NAW).

Algemeen

In Nederland is de wettelijke metrologie beperkt tot die gebieden van het gebruik van meetinstrumenten waarvan de verwachting is dat er een aanzienlijk risico bestaat dat het vrije markt mechanisme onvoldoende bescherming biedt voor afzonderlijke, bij handelstransacties betrokken, partijen.

Het concept van deze wetgeving is:

- slechts die gebieden implementeren waarbij wetgeving absoluut noodzakelijk is;
- de kosten van de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden;
- bestaande regels zo veel mogelijk te harmoniseren;
- regelgeving op een hoog abstractie niveau te realiseren;
- het zorg dragen voor een strikte scheiding van taken tussen de certificerende instanties en markttoezicht autoriteit

Waar mogelijk en/of wenselijk en waar voldoende niveau van bekwaamheid en mate van organisatie ter beschikking is, wordt zelfregulering onder strikte voorwaarden geaccepteerd en gestimuleerd.

Dit conceptuele kader is geïmplementeerd in de nationale wetgeving inzake metrologie die afzonderlijke hoofdstukken bevat, betreffende:

- de transacties waarvoor wettelijke eisen gelden;
- de beoordeling van de conformiteit;
- het op de markt brengen en het gebruik maken van meetinstrumenten;
- het uitvoeren van toezicht en controles (wettelijke controle);
- de sancties in geval van een overtreding van de wet.

Met betrekking tot de overeenstemmingsbeoordeling zijn de beschikbare Europese richtlijnen geïmplementeerd, te weten: de richtlijn 2004/22/EG Meetinstrumenten (MID) en de richtlijn 2009/23/EG Niet-automatische weegwerktuigen (NAW). Voor bepaalde instrumenten die onder de MID vallen, maar waarvan de toepassing bij handelstransacties niet in de Nederlandse wetgeving is gereguleerd, is de handhaving nog steeds van toepassing indien deze meetinstrumenten zijn gemarkeerd overeenkomstig de MID.

Daarnaast zijn voor bepaalde meetinstrumenten die niet onder de Europese richtlijnen vallen aanvullende nationale regelgeving opgenomen in betreffende wettelijk geregelde toepassingsgebieden. De nationale wetgeving omvat ook de eisen voor de handhaving met betrekking tot de EU-verordening voor markttoezicht. De certificering van meetinstrumenten, aansluitend aan en op basis van het resultaat van de uitvoering van de conformiteitsbeoordeling, is de eerste verantwoordelijkheid van de fabrikant. Een deel van dit werk wordt uitgevoerd door een geautoriseerde conformiteit beoordelingsinstantie die door een overheid is aangemeld bij de EU en andere lidstaten.

Toezicht en controle

In Nederland staan ongeveer 163.000 meetinstrumenten opgesteld, die voor handelsdoeleinden worden gebruikt in de consumentensector en in de industrie. Zie onderstaande tabel. Dit aantal blijft de afgelopen jaren redelijk stabiel.

Tabel 1: Het aantal opgestelde meetmiddelen aan het begin van het kalenderjaar 2014.

**Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013.
(artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.**

Lidstaat; Nederland.

Categorie		Aantal
Wegen Detailhandel	NAW met weegvermogen t/m 150 kg	64.600
Wegen / Meten Industrie	Multi - dimensionale meetmiddelen	45
	NAW met weegvermogen tot 1000 kg	15.000
	Automatische weegwerktuigen	4.400
	Weegbruggen	4.300
	NAW met weegvermogen van 1.000 kg tot 10.000 kg	4.800
Vloeistof meten Detailhandel	Benzinepompen	60.200
	LPG - installaties	3.300
Vloeistof meten Industrie	Grote vloeistofmeters	3.300
	Vloeistofhoogte meters	3.600

Het toezicht op zowel meetinstrumenten die op de markt worden gebracht (markttoezicht) als die reeds in gebruik zijn (toezicht in gebruik) wordt uitgevoerd door de aangewezen autoriteit Verispect B.V. (hierna Verispect) en in opdracht van de overheid. Verispect heeft sinds 1996 een ISO 17020 erkenning voor haar toezichtactiviteiten.

De toezichtactiviteit omvat een in principe onaangekondigde inspectie bij bedrijven die gebruik maken van meetinstrumenten voor handelsdoeleinden. De inspectie richt zich op het voldoen aan metrologische eisen en andere formele aspecten. Bij de mate van inzet voor deze controles wordt rekening gehouden met het risico dat ontstaat bij inzet van een specifieke soort meetinstrument wanneer dit niet voldoet aan de wettelijke eisen. De controles omvatten testen op de naleving van de van toepassing zijnde eisen. Jaarlijks wordt een verslag gepubliceerd over de geïnspecteerde instrumenten en de gedetecteerde afwijkingen.

Het toezicht bestaat van oudsher voor een groot gedeelte uit 'toezicht in gebruik'. In gebruik zijnde meetinstrumenten worden doorgaans op drie aspecten beoordeeld. Het meetinstrument moet:

- 1) toegelaten zijn voor de toepassing waarvoor deze wordt ingezet;
- 2) geen meetafwijkingen vertonen die buiten de wettelijk toegestane grenzen vallen;
- 3) aan de overige formaliteiten voldoen.

Deze vormen tezamen de maat voor het nalevingsniveau. Per categorie meetinstrumenten is een nalevingsniveau vastgesteld. Een gemiddeld nalevingsniveau van 95 procent wordt daarbij nagestreefd.

Halverwege 2013 is een start gemaakt met overschakeling op een meer proactief gericht markttoezicht. Daarbij gebruik makend van risicoanalyse en hulpmiddelen voor kwaliteitsmanagement zoals *De cirkel van Deming*⁴ (Plan-Do-Check-Act). Via het oppikken van signalen uit de markt, het verzamelen van klachten en uitvoeren van screeningsprojecten wordt informatie opgeleverd waarmee gerichte markttoezicht projecten worden gestart. Indien tijdens het toezicht-in-gebruik bepaalde merken/typen meetinstrumenten worden aangetroffen die mogelijk niet in overeenstemming zijn, of waarvan het gebruik niet in overeenstemming is met de vereisten dan wordt een plan van aanpak opgesteld om het karakter van de mogelijke afwijking te kunnen achterhalen. Daarbij wordt vastgesteld of dit een incidentele of een systematische afwijking betreft. Dit kan er toe leiden dat aanvullend meer diepgaande testen noodzakelijk zijn, zoals gericht uitvoeren onderzoek op temperatuur- of storinggevoeligheid, en andere conformiteitstesten. Het resultaat dat uit gerichte markttoezichtonderzoeken naar voren komt wordt o.a. met de fabrikanten/leveranciers uitgewisseld en de andere EU lidstaten worden hierover geïnformeerd.

⁴ William Edwards Deming die een creatief hulpmiddel voor kwaliteitsmanagement en probleemoplossing heeft ontwikkeld.

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

Met betrekking tot NUTS-meters wordt de wettelijke metrologische controle uitgevoerd door de brancheorganisatie. Dit geschiedt op basis van uit statistisch onderzoek verkregen gegevens. Verispect beoordeelt de statistische benadering en rapporteert aan het ministerie over deze aanpak en de resultaten van de uitvoering van deze metrologische controle. Zo nodig worden bepaalde clusters van deze meetinstrumenten op basis van de geïnventariseerde informatie als "afgewezen" aangemerkt en moeten maatregelen worden genomen, zoals het uitwisselen van de instrumenten.

Indien klachten vanwege onderzoeksresultaten en/of waarschuwingen van andere EU-lidstaten worden ontvangen wordt actie ondernomen.

Verplichte periodieke herkeuring is in Nederland niet van toepassing met uitzondering van het regime voor de taxameters. Herkeuring is slechts verplicht na een reparatie die van invloed kan zijn op de metrologische eigenschappen van het meetinstrument.

Samenwerking met andere markttoezicht organisaties

Samenwerking met andere markttoezicht organisaties vindt zowel op horizontaal niveau plaats binnen Nederland als met de betreffende autoriteiten in andere lidstaten verantwoordelijk voor het markttoezicht in het kader van de MID- en NAW- richtlijnen.

De horizontale samenwerking is met name belegd in de nationale alliantiegroep, zoals beschreven in deel I van dit document.

De internationale samenwerking vindt plaats via WELMEC. WELMEC is een Europees samenwerkingsverband met een vrijwillig karakter tussen de nationale wettelijke metrologische organisaties binnen de EU- en EVA regio. WELMEC heeft als voornaamste doel het bewerkstelligen van een geharmoniseerde en consistente benadering van de Europese wettelijke metrologie. Binnen WELMEC zijn 37 landen vertegenwoordigd.

Informereren bedrijfsleven en andere belanghebbenden

Verispect speelt een actieve rol in het informeren van het bedrijfsleven over de ontwikkelingen binnen het 'toezicht in gebruik' en het 'markttoezicht' middels uitwisseling via bijeenkomsten van belanghebbenden. Deze zogenaamde platforms betreffen elk een meetgebied. Te weten: 'vloeistof', 'energie' en 'wegen'. Voor de deelnemers in deze platforms wordt twee maal per jaar gezamenlijk door FHI (= federatie van technologie branches), en Verispect een bijeenkomst belegd.

Personele bezetting en beschikbaar budget

De personele bezetting binnen het toezicht op de Metrologiewet is de afgelopen jaren gelijk gebleven. Er heeft slechts een verschuiving plaatsgevonden van uren bestemd voor het 'toezicht in gebruik' naar die voor 'markttoezicht'. In 2011 was de inzet van markttoezicht nog maar één procent van het totaal aantal beschikbare uren, dit is inmiddels gestegen tot vijf procent. Het aandeel markttoezicht is daarmee gestegen van 0,3 fte naar 1,5 fte en tevens heeft er een verschuiving plaatsgevonden in opleidingsniveau, te weten van MBO naar HBO/WO. Deze verschuiving zal naar verwachting de komende jaren worden voortgezet. Het gehele budget voor het houden van toezicht op de Metrologiewet is de afgelopen vier jaar met acht procent verlaagd en ligt thans rond de 2,5 MEuro (excl. 21% BTW), waarvan ongeveer 0,2 MEuro voor markttoezicht.

Sectie B. Beoordeling.

Het toezicht op het gebied van wettelijke metrologie is de afgelopen periode verschoven van een meer re-active benadering naar een pro-active benadering, en meer risico gestuurd bij zowel toezicht in gebruik als bij markttoezicht. Dit heeft tot gevolg dat een beweging ontstaat van productgericht toezicht naar een combinatie van productgericht en bedrijfsgericht toezicht. De interactie tussen toezicht in gebruik en markttoezicht is versterkt waardoor ook het toezicht meer gericht zal zijn op alle belanghebbenden (economische deelnemers) in de keten waarin meetinstrumenten worden verhandeld en gebruikt, zoals fabrikanten, importeurs en/of dealers en

Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013. (artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.

Lidstaat; Nederland.

de bedrijven waar de meetinstrumenten worden toegepast. Acties tot het verkrijgen van nog meer specifieke informatie om doelgerichte toezichtacties te kunnen starten, zijn in gang gezet.

Toezicht en controle

Bij het 'toezicht in gebruik' bleek de niet-naleving van de regels het grootst bij instrumenten die in de industrie worden gebruikt. Dit betekent dat de nadruk van het toezicht is komen te liggen bij bedrijven met meetinstrumenten met een groter risico bij onjuistheid. Om de administratieve lasten bij de onder toezichtgestelden te verminderen is de methodiek 'eigen verklaring' geïntroduceerd. Daarmee kan de eigenaar van een meetinstrument zelf verklaren dat het meetinstrument is hersteld en weer voldoet aan de wettelijk gestelde eisen. De eerste resultaten zijn positief.

In het begin van de periode 2010- 2013 was het markttoezicht reactief en zijn onderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van klachten zoals: een babyweegschaal, waarbij de justering onvoldoende was beschermd; een weegschaal voor de verkoop aan publiek met onjuiste informatie op het instrument en een gasmeter die misleidend zou kunnen zijn.

In 2012 is een start gemaakt met het versterken van de koppeling tussen 'toezicht in gebruik' en 'markttoezicht'. Een onderzoek heeft plaatsgevonden, waarbij de toezichtresultaten van 'toezicht in gebruik', van meetinstrumenten die korter dan twee jaar op de markt zijn, zijn geanalyseerd. Dit onderzoek heeft de nodige informatie opgeleverd over de mate waarin meetinstrumenten voldoen en waarin een onderverdeling is gemaakt naar fabrikant, type en branche. Als gevolg daarvan zijn gerichte markttoezicht projecten in 2013 gestart. De aanpak kan daarbij bijvoorbeeld zijn: het rechtstreeks benaderen van de fabrikant, omdat een systematische fout is vastgesteld of het uitvoeren van een aanvullend onderzoek bij een leverancier aan één of meerdere type(n) meetinstrument(en) van één en dezelfde fabrikant. Bij het verkrijgen van onvoldoende informatie kan dit de aanleiding zijn om een aanvullend screeningsonderzoek uit te voeren aan het betreffende type. De koppeling die het doorsluizen van informatie vanuit het 'toezicht in gebruik' naar 'het markttoezicht' en visa versa verzorgd zal de komende jaren verder worden versterkt.

In de periode 2012 - 2013 zijn acht niet-automatische weegwerktuigen voor de verkoop aan publiek onderzocht. Deze instrumenten hebben, naast de testen die worden uitgevoerd bij het 'toezicht in gebruik', ook temperatuur-, en EMC-testen en een verdere conformiteitsbeoordeling ondergaan. Daarbij was het doel onder andere ook om vast te stellen of de aanschafprijs van het instrument een indicatie zou kunnen zijn voor de benodigde inzet in het markttoezicht. Dit bleek echter niet het geval. Uit het onderzoek bleek wel dat enkele instrumenten niet voldeden. Dit onderzoek heeft overigens geleid tot meerdere vervolgonderzoeken, waarvan inmiddels een gedeelte is afgesloten. De gevonden afwijkingen hadden betrekking op informatie behorende bij en/of op het instrument en/of de werking van het instrument. Ook bleek in een aantal gevallen de informatie in de EU-type onderzoek certificaat en/of de technische documentatie niet te voldoen, enerzijds door tekortkomingen van de aangewezen instantie, anderzijds door nalatigheid van de fabrikant.

De resultaten van deze onderzoeken en de vervolgonderzoeken zijn gebruikt als materiaal voor de workshop 'Markttoezicht WELMEC WG 5' in 2014. De doelstelling van de workshop wasmeerdere, zoals het bevorderen van harmonisatie tussen de markttoezichthouders binnen Europa, het leren door te doen, het verkrijgen van inzicht in de rol van de toezichthoudende autoriteit en het aantonen van de noodzaak van informatie-uitwisseling. Deze workshop werd georganiseerd door vertegenwoordigers van de Nederlandse en Duitse markttoezichthouders in het kader van de metrologie.

Verispect heeft in 2013 toegang verkregen tot het Europees registratiesysteem "Information and Communication System on Market Surveillance" (ICSMS). Zowel bovenstaande onderzoeken als onderzoeken voor 2013 zijn ingevoerd in ICSMS. De medewerkers die zich bezig houden met markttoezicht hebben een opleiding gekregen over het gebruik van ICSMS. Verispect levert een actieve bijdrage in het bevorderen van het gebruik en verbeteren van ICSMS. In samenwerking met Oostenrijk en België heeft Nederland in 2014 een tool ontwikkeld die kan helpen bij het vaststellen van de risicoklasse in ICSMS voor een onderzocht instrument. Voordat ICSMS beschikbaar was heeft informatie uitwisseling plaatsgevonden via de jaarlijkse bijeenkomsten van de WELMEC WG 5.

**Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013.
(artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.**

Lidstaat; Nederland.

Samenwerking

Op horizontaal niveau vindt er samenwerking plaats tussen nationale markttoezichthouders door delen van informatie en daar waar mogelijk elementen van het markttoezicht te harmoniseren, zie daarvoor Deel I.

Op internationaal niveau zijn de markttoezicht autoriteiten van Denemarken, Spanje, Zwitserland en Nederland gestart om tot een keuze te kunnen komen van crossborder projecten op basis van risicoanalyse. In 2013 heeft dit geresulteerd in twee projecten: MID-project warmtemeters en kWh-meters (1) en NAWI-screeningproject (2). Eind 2013 heeft Europese Commissie de mogelijkheid geboden om in te schrijven op een tender voor het verkrijgen van financiële steun voor de uitvoering van beide projecten. Het MID project is inmiddels toegewezen en van start gegaan. Dit is het eerste crossborder project binnen de metrologie. Het tweede crossborder project -NAWI screeningsproject- wordt gestart in 2015.

Informereren bedrijfsleven en stakeholders

Verispect heeft het bedrijfsleven via de platformen: energie, vloeistof en wegen, twee keer per jaar geïnformeerd over ontwikkelen op nationaal en internationaal niveau. Zo ook over de toezicht, te weten: de plannen en de resultaten. Daarnaast wordt verantwoording afgelegd over het uitgevoerde werk via Verispect website.

**Evaluatie en Beoordeling Markttoezicht en Buitengrenscontroles 2010 t/m 2013.
(artikel 18, zesde lid, Verordening (EG) nr.765/2008.**

Lidstaat; Nederland.

Inspectie Gezondheidszorg (IGZ).

De IGZ ziet toe op de naleving van de wetgeving inzake medische hulpmiddelen waaronder die voor in-vitro diagnostiek en actieve inplanteerbare medische hulpmiddelen.
(Richtlijnen 93/42/EEG, 98/79/EG en 90/385/EEG).
Voor de evaluatie van het gehouden toezicht wordt verwezen naar de Market Surveillance Questionnaire geïnitieerd door DGSanco in 2012 naar aanleiding van de PIP affaire. Deze door de IGZ in 2012 ingevulde questionnaire is als bijlage bijgevoegd.